

Agrárpiaci Jelentések
TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XVIII. évfolyam, 6. szám, 2015

Megjelenik havonta
2015. június 19.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	5
Agrárpolitikai hírek	6
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	26
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 78,53 forint/kg volt 2015 májusában, ami 25 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos hónapjának átlagárához képest. A nyerstej kiviteli ára 68,48 forint/kg volt májusban, egy év alatt 31 százalékkal esett, és 13 százalékkal maradt el a belpiaci ártól.

Az utolsó, 2014/2015. tejkvótaévben (április 1.-március 31.) a tejfelvásárlás 3 százalékkal nőtt az EU-ban az előzőhöz viszonyítva, ami a rendszer bevezetése óta a tejkvóta túllépése után fizetendő legnagyobb büntetőilletéket eredményezte. Az Európai Bizottság becslése szerint a tejtermelőknek 441 millió eurót, az előző kvótaévinél 8 százalékkal többet kell fizetnie.

Az *USDA* májusban megjelent jelentése szerint az EU tejfelvásárlása 1,2 százalékkal 148,3 millió tonnára nőhet 2015-ben az előző évihez képest. Az alacsonyabb nyerstejárak ellenére sok tejtermelő várhatóan nem csökkenti a tejtermelését, mivel a tejkvóta megszüntetése miatt felvett bankhiteleket törleszteniük kell. Az EU sajtkivitele 1 százalékkal lehet több az idén az előző évihez képest. Az EU sajtkivitele – elsősorban a legfontosabb célpiacnak számító Oroszország várhatóan júliusig érvényben lévő importtilalma miatt – 17 százalékkal maradt el 2015 első két hónapjában az előző év azonos időszakának mennyiségétől. Éves szinten azonban a kivitel 8 százalékkal lehet több, mivel a termelés felpörög, hogy kielégítse az élénk világpiaci keresletet. Az EU soványtejpor-termelésének 5 százalékos növekedését a Németországban és Franciaországban megépült porító kapacitás és az okozza, hogy a kereslet élénk az exportpiacokon és az Európai Unió ára versenyképes. Az EU vajtermelése várhatóan 2 százalékkal lesz több 2015-ben a 2014. évinél, mivel növekszik a sovány tejpor előállítása, amelynek mellékterméke a vaj. Az EU teljestejpor-termelése várhatóan 3 százalékkal nő, a fogyasztás és az export egyaránt 3 százalékos bővülése miatt.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára az USA-ban és az EU-ban egyaránt 1 százalékkal, Új-Zélandon 4 százalékkal csökkent 2015 áprilisában a márciusihoz viszonyítva. A világpiacra a teljes tejpor értékesítési ára (FOB Óceánia) 2015 23. hetén 34 százalékkal, a sovány tejporé 29 százalékkal, az ömlesztett vajé 26 százalékkal, a Cheddar sajté 5 százalékkal maradt el a 9. hetitől. Az árak többéves mélypontja ellenére a magas készlettség miatt Kína teljestejpor-importja 50 százalékkal, a vaj és vajzsír 46 százalékkal, a sovány tejporé 38 százalékkal esett 2015 első negyedében az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 20. és a 25. hét között 5 százalékkal nőtt, míg Hollandiában a 22. és a 25. hét 21 százalékkal csökkent. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsírtartalomra vonatkozóan 20,5 euró/100 kg volt a 25. héten. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára június 15-én áfa nélkül, szállítási költséggel 33,5 euró/100 kg, a Németországból és Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 31 euró/100 kg, a fölözötté 16 euró/100 kg volt. Olaszországban, Lodi városában június 15-én a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 33,5 euró/100 kg, a 3,6 százalék zsírtartalmú Franciaországból származó nyerstejé 30 euró/100 kg, a Németországból származóé 31 euró/100 kg, a fölözötté 17,25 euró/100 kg volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (ife) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpor jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 10 százalékkal, a fehérjeérték 9 százalékkal csökkent, így az alapanyagérték 9 százalékkal volt alacsonyabb 2015 májusában az előző havihoz képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára a 20., a sovány tejporé a 22. hét óta nem változott. A kempteni árutőzsdén a 25 kg kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 300 euró/100 kg, a 25 kg kiszerelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejporé 180 euró/100 kg volt. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 35 százalékkal, a sovány tejporé 3 százalékkal volt magasabb a vizsgált héten.

Az utolsó, 2014/2015. tejkvótaévből (április 1.-március 31.) a tejfelvásárlás 3 százalékkal nőtt az EU-ban az előzőhöz viszonyítva, ami a rendszer bevezetése óta a tejkvóta túllépése után fizetendő legnagyobb büntetőilletéket eredményezte. Az Európai Bizottság becslése szerint a tejtermelőknek 441 millió eurót, az előző kvótaévinél 8 százalékkal többet kell fizetnie. Az Európai Unióban 2014 közepétől 2,8 milliárd dollár összértékben új csecsemőtápszer és porító tornyok építését kezdték meg, illetve fejezték be Belgiumban, Dániában, Franciaországban, Írországban és Hollandiában. A termelékenység növekedésével kiszorulnak a piacról a kis, kevésbé versenyképes termelők. A 2004-ben csatlakozott tagállamok termelékenysége bár javul, azonban még mindig jelentősen elmarad az EU átlagától. A tejkvóta megszüntetése utáni első hónapban – áprilisban – Írországban 14 százalékkal, Magyarországon 8 százalékkal, Csehországban, Szlovákiában és Lengyelországban egyaránt 4 százalékkal nőtt, míg Ausztriában 2 százalékkal, Horvátországban 5 százalékkal, Romániában 9 százalékkal csökkent a tejfelvásárlás az előző év azonos hónapjához viszonyítva.

Az Amerikai Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériumának (USDA) májusban megjelent jelentése szerint az EU tejfelvásárlása 1,2 százalékkal 148,3 millió tonnára nőhet 2015-ben az előző évihez képest. A tejhasznú tehének száma várhatóan 0,3 százalékkal 23,6 millió egyedre emelkedik, mivel a tejtermelők a tejkvóta megszüntetése miatt a korábbi éveknél nagyobb számban állítanak be elsőborjas üszőt a tejhasznú tehénállományba. Az alacsonyabb nyerstejének ellenére sok tejtermelő várhatóan nem csökkenti a tejtermelését, mivel a tejkvóta megszüntetése miatt felvett bankhiteleket törleszteniük kell. A bőséges takarmánykínálat a tejhozam emelkedését eredményezheti 2015-ben.

Az EU sajtttermelése 1 százalékkal lehet több az idén

az előző évihez képest. Az EU sajt kivitele – elsősorban a legfontosabb célpiacnak számító Oroszország várhatóan júliusig érvényben lévő importtilalma miatt – 17 százalékkal maradt el 2015 első két hónapjában az előző év azonos időszakának mennyiségétől. Éves szinten azonban a kivitel 8 százalékkal lehet több, mivel a termelés felpörög, hogy kielégítse az élénk világpiaci keresletet. Az EU fogyasztása 1 százalékkal lehet magasabb 2015-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Németország a 2013-tól folyamatosan fennálló oroszországi importkorlátozások hatására új célpiacokat talált, mint Dél-Korea, az USA, Japán, Svájc, Mexikó és az észak-afrikai országok. Az EU-ban a sajt magántárolási készlete a 2014. szeptember végi 83126 tonnáról 2015. áprilisra 80 százalékkal 16619 tonnára csökkent. A fennmaradó mennyiség az év végéig várhatóan teljesen elfogy.

Az EU vajtermelése előreláthatóan 2 százalékkal lesz több 2015-ben a 2014. évinél, mivel növekszik a sovány tejpor előállítása, amelynek mellékterméke a vaj. Az orosz embargó hatására csökken a sajt kivitele az év első felében, így inkább vajat és tejporthoz fognak gyártani. Az EU-ban a vaj fogyasztása 1 százalékkal lehet magasabb az idén, mivel a pálmaolaj használata elleni kampányok hatására inkább vajat fognak a fogyasztók vásárolni. A vaj exportja 2015-ben 12 százalékkal emelkedhet, mivel versenyképes az uniós exportár a világpiacon még az USA-val szemben is. Az EU vajkivitele 7 százalékkal, a vajzsír 8 százalékkal nőtt 2015 első két hónapjában az előző év azonos időszakához képest. Az EU USA-ba irányuló vajexportja 80 százalékkal emelkedett a január-február közötti időszakban az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az EU-ban a vaj zárókészlete a 2014. szeptemberi 12061 tonnáról 2015. áprilisra több mint a négyszeresére, 49956 tonnára nőtt, azonban év végére már 9 százalékkal maradhat el az egy évvel korábbtól.

Az EU soványtejpor-termelésének 5 százalékos növekedését a Németországban és Franciaországban megépült porító kapacitás és az okozza, hogy a kereslet élénk az exportpiacokon és az Európai Unió ára versenyképes. Az év első két hónapjában a sovány tejpor kivitele 24 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva, elsősorban Egyiptom irányába. Éves szinten az export 10 százalékkal, és a belpiaci fogyasztás 2 százalékkal növekedhet. Az EU-ban a sovány tejpor magántárolási készlete a 2015. januári 16547 tonnáról

2015. áprilisra 14 százalékkal 14274 tonnára csökkent. Az elemzők véleménye szerint az idei év végére a készlet 18 százalékkal lehet magasabb az egy évvel korábbinál.

Az EU teljestejpor-termelése várhatóan 3 százalékkal nő, a fogyasztás és az export egyaránt 3 százalékos bővülése miatt. Az év végi zárókészlet továbbra is üres marad. A fogyasztáson belül különösen a csokoládé-előállítók kereslete emelkedik és nőnek a kereskedelmi készletek is. Az export növekedése azonban kisebb lehet a vártnál, mivel lanyhult az importkereslet a világpiacon. Az év első két hónapjában az EU teljestejpor-exportja 10 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva, amit Algéria alacsonyabb importkereslete okozott.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 78,53 forint/kg volt 2015 májusában, ami 25 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos hónapjának átlagárához képest. A nyerstej felvásárlása 13 százalékkal nőtt ugyanekkor. Az Európai Bizottság adatai szerint az első negyedévben az Európai Unió tagországai közül Magyarországon emelkedett a legerőteljesebben, 8 százalékkal a nyerstej felvásárlása az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A zsírtartalom 0,09 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,05 százalékpontos mérséklődése hozzájárult a nyerstej árának 5 százalékos csökkenéséhez májusban az áprilisihoz képest.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 68,48 forint/kg volt májusban, egy év alatt 31 százalékkal esett, és 13 százalékkal maradt el a belpiaci ártól. Az AKI PÁIR adatai szerint nyerstej kiszállítása 11 százalékkal nőtt a vizsgált időszakban, ezen belül a termelők és a kereskedők 14 százalékkal kevesebb, míg a feldolgozók 77 százalékkal több nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 27 százalékkal haladta meg feldolgozókéét. A termelők nyerstejkivitelének csökkenését az okozta, hogy a kiviteli ár január óta elmarad a termelői ártól. A jelentős belpiaci alapanyag-többlet miatt a felvásárolt nyerstej egy részét a tejfeldolgozók a tej és a tejtermékek növekvő termelése ellenére kénytelenek voltak a külföldön értékesíteni.

Az AKI PÁIR adatai szerint a Trappista sajt belföldi értékesítési ára 22 százalékkal, a tehéntúrós 17 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tej és

a tejfőlé egyaránt 13 százalékkal csökkent 2015 májusában az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a Trappista tömbajt fogyasztói ára 12 százalékkal, a pasztörözött 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tejé 5 százalékkal volt alacsonyabb ugyanebben az összehasonlításban.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tehéntej termelése 6 százalékkal 1830 millió literre, a tejfelvásárlás 7,8 százalékkal 1470 ezer tonnára, a nyerstej kivitele 8,3 százalékkal 307 ezer tonnára emelkedett 2014-ben az

egy évvel korábbihoz viszonyítva. A termelés növekedését az okozta, hogy a tejhozam 4,7 százalékkal 7261 liter/tehenre javult. A 2014. decemberi tej- és kettős hasznosítású tehenállomány 2,4 százalékkal 255 ezer egyedre nőtt az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tej-kibocsátás emelkedése az idei év eddig eltelt időszakában tovább folytatódott, mivel a nyerstej felvásárlása az év első négy hónapjában 8,2 százalékkal nőtt a KSH adatai szerint.

Agrárpolitikai hírek

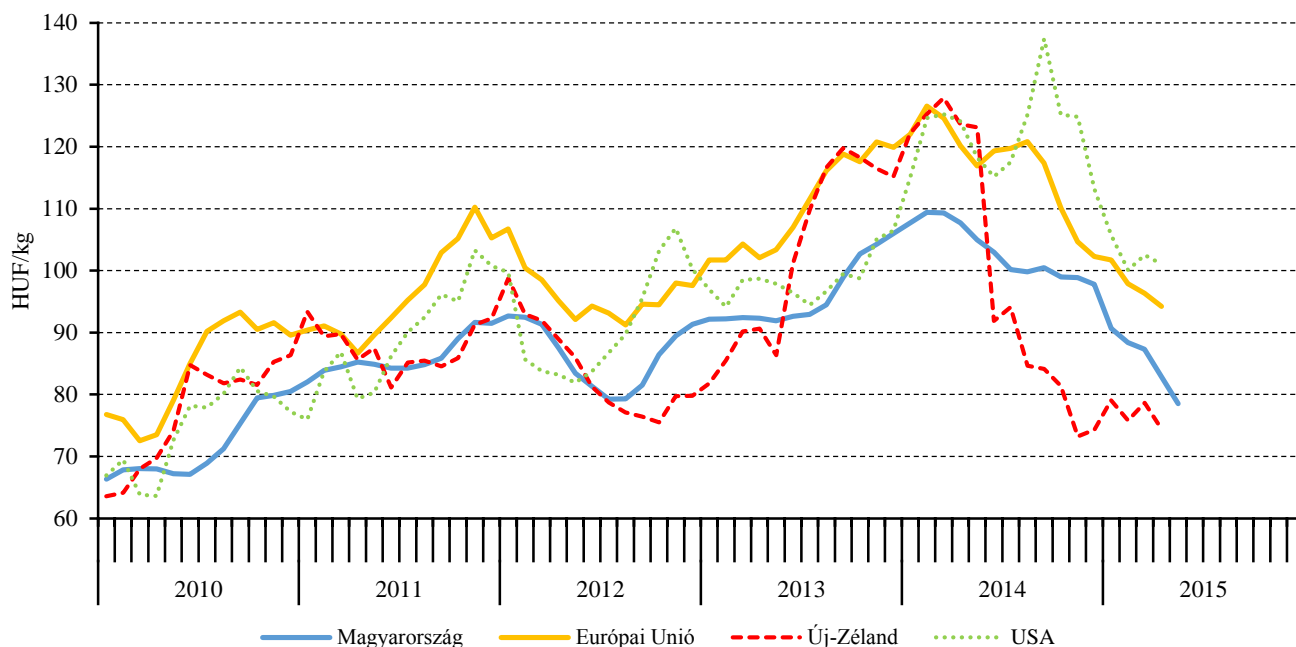
- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 68/2015. (V. 18.) számú közleménye szerint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatásra, a 2014/2015. gazdálkodási évre (május 1.-április 30.) kifizetési kérelem nyújtható be postai úton, egy példányban 2015. június 1. és június 30. között az MVH Közvetlen Támogatások Igazgatósága részére.
- A kormány elfogadta a magyar élelmiszeripar közép- és hosszú távú fejlesztési stratégiáját. A következő öt évben 300 milliárd forint fejlesztési forrás áll a magyar élelmiszeripar rendelkezésére, 200 milliárd forintot a vidékfejlesztési program forrásaiból, 100 milliárd forintot pedig a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programból (GINOP) lehet majd finanszírozni. A

stratégia végrehajtásával el szeretnék érni az ágazat stabil, kiegyensúlyozott finanszírozását, az ágazat innovatív képességének és a magyar élelmiszerek ismertségének növelését, a versenyképesség növelését. Az ágazat jövedelmezőségét 2020-ra a mostani nulla százalék körüli értékről 4-5 százalékra kívánják emelni. A tervek szerint a belföldi értékesítés 7-10 százalékkal, az export 30-40 százalékkal bővül. A mostani uniós költségvetési időszak végére várhatóan mintegy 10-15 ezer új munkahely jöhet létre a magyar élelmiszeriparban, így a magyar mezőgazdaságban szintén nő majd a munkahelyek száma.

Ábrák, táblázatok

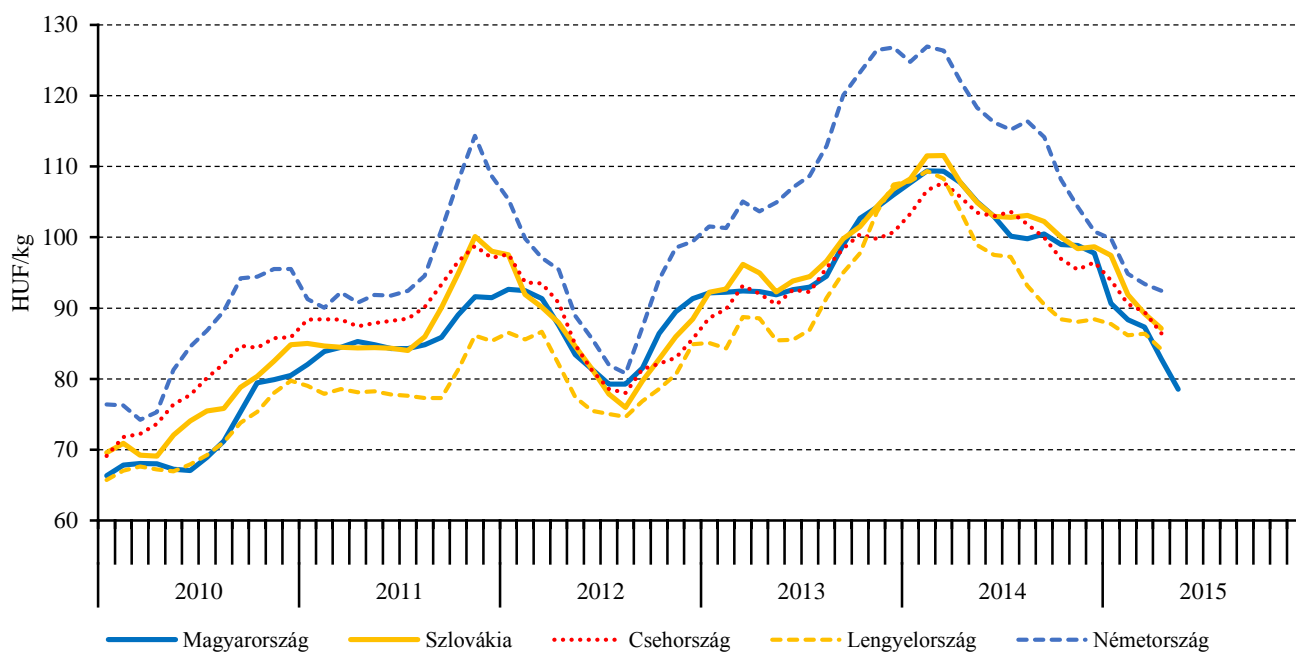
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2015)

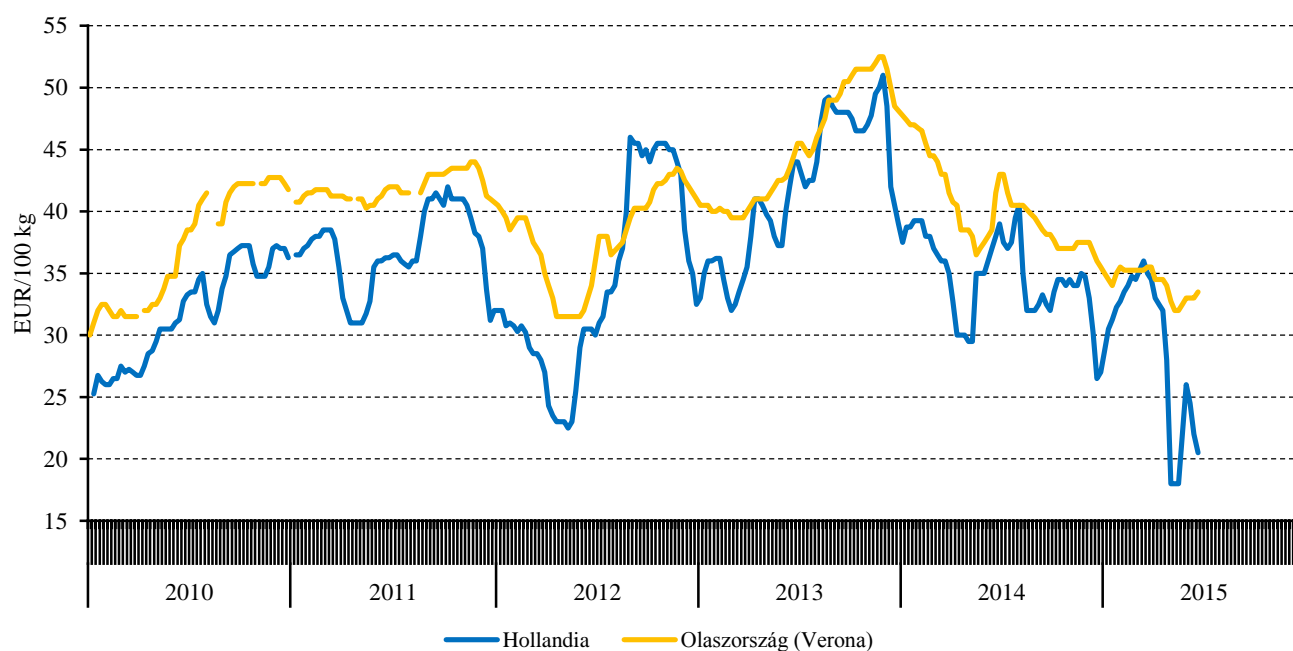
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2015)

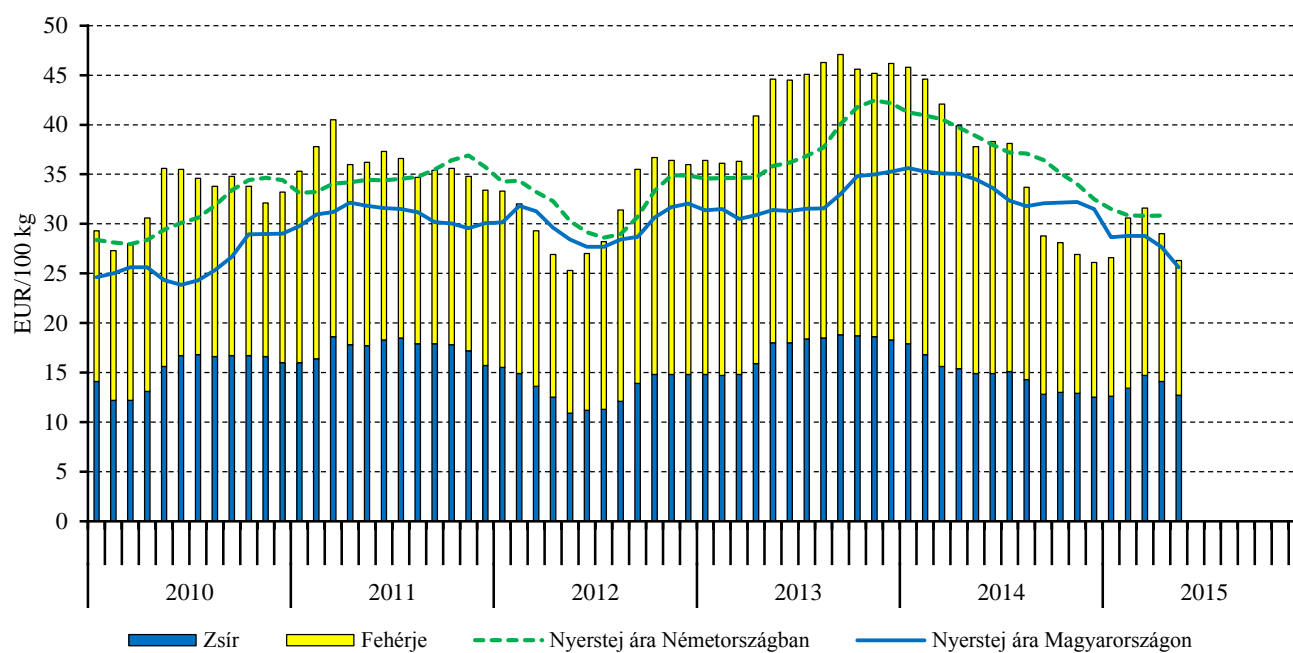
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2015)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2015)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

	Körzetek			Országos				
	Alföld ^{b)}	Dunántúl ^{c)}	Észak-Magyarország ^{d)}	2014. V.	2015. IV.	2015. V.	2015. V./ 2014. V. (százalék)	2015. V./ 2015. IV. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	81,12	74,64	82,52	101,85	80,69	77,32	75,92	95,83
Felvásárlás (tonna)	36 801	60 975	4 579	90 330	99 275	102 355	113,31	103,1
Átlagár (HUF/kg)	81,34	76,55	82,34	104,97	82,84	78,53	74,81	94,80
Fehérje (százalék)	3,21	3,25	3,18	3,28	3,28	3,23	98,46	98,55
Zsír (százalék)	3,59	3,62	3,59	3,71	3,70	3,61	97,36	97,47

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

^{b)} A feldolgozó székhelye szerint Alföld: Észak-Alföldi régió, Dél-Alföldi régió.

^{c)} A feldolgozó székhelye szerint Dunántúl: Közép-Dunántúli régió, Nyugat-Dunántúli régió, Dél-Dunántúli régió.

^{d)} A feldolgozó székhelye szerint Észak-Magyarország: Budapest, Pest megye, Észak-Magyarországi régió.

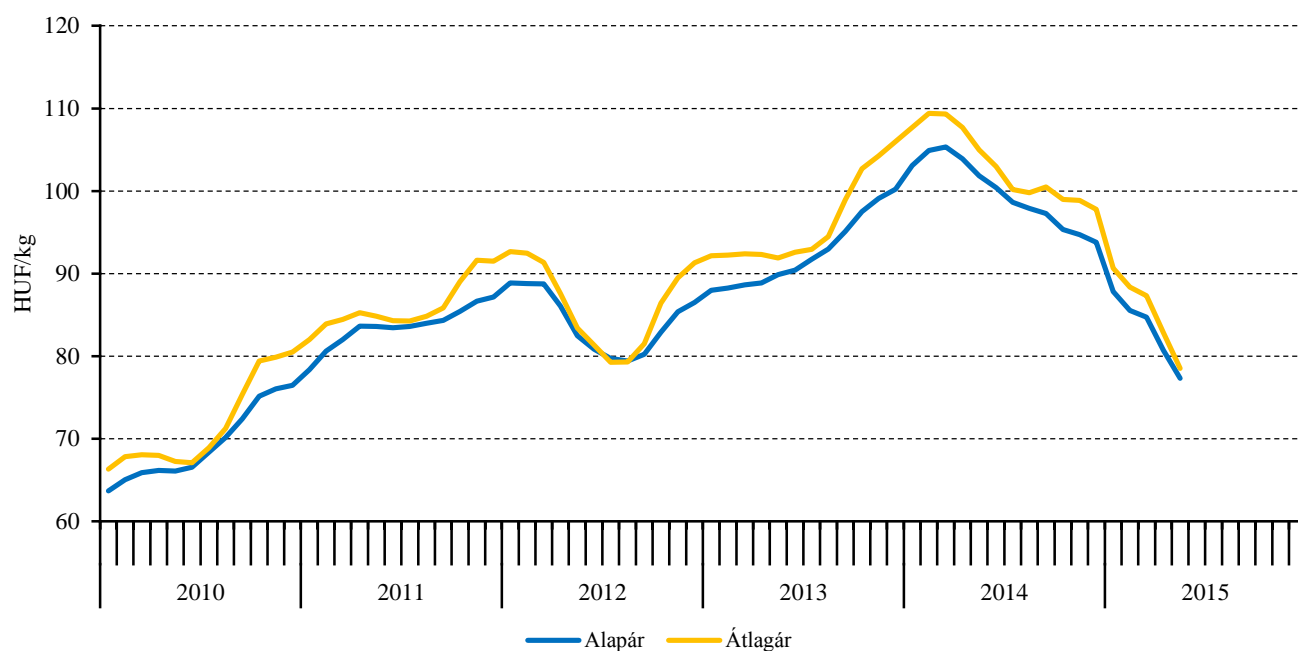
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

	2014. V.	2015. IV.	2015. V.	2015. V./ 2014. V. (százalék)	2015. V./ 2015. IV. (százalék)
Mennyiség (tonna)	14 477	17 206	16 141	111,49	93,81
Átlagár (HUF/kg)	99,52	74,92	68,48	68,81	91,41
Fehérje (százalék)	3,25	3,26	3,21	98,91	98,44
Zsír (százalék)	3,73	3,69	3,63	97,16	98,31

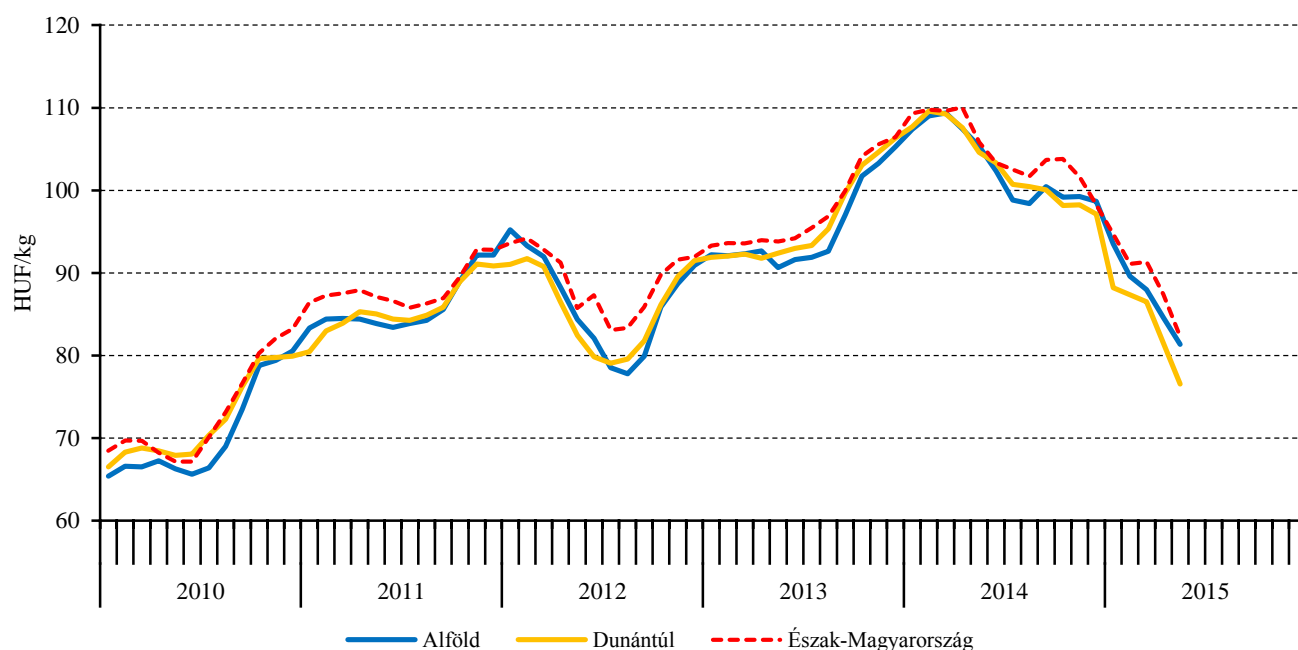
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2015)

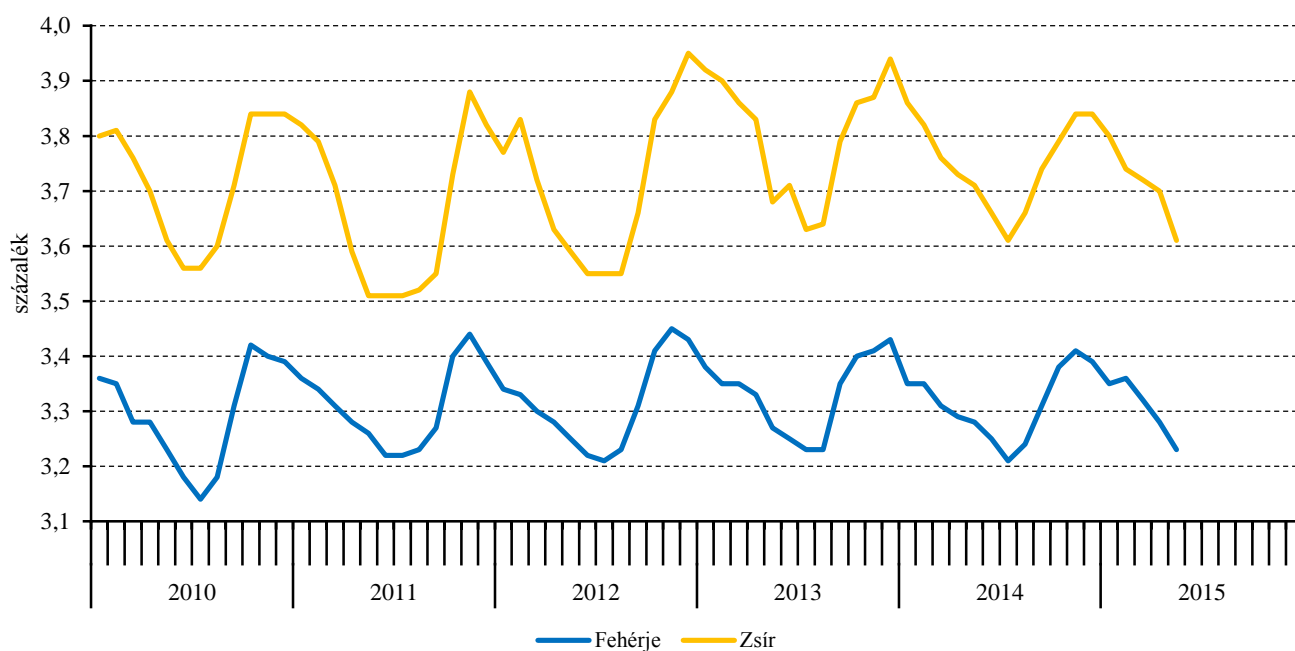
^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} régióként Magyarországon (2010-2015)

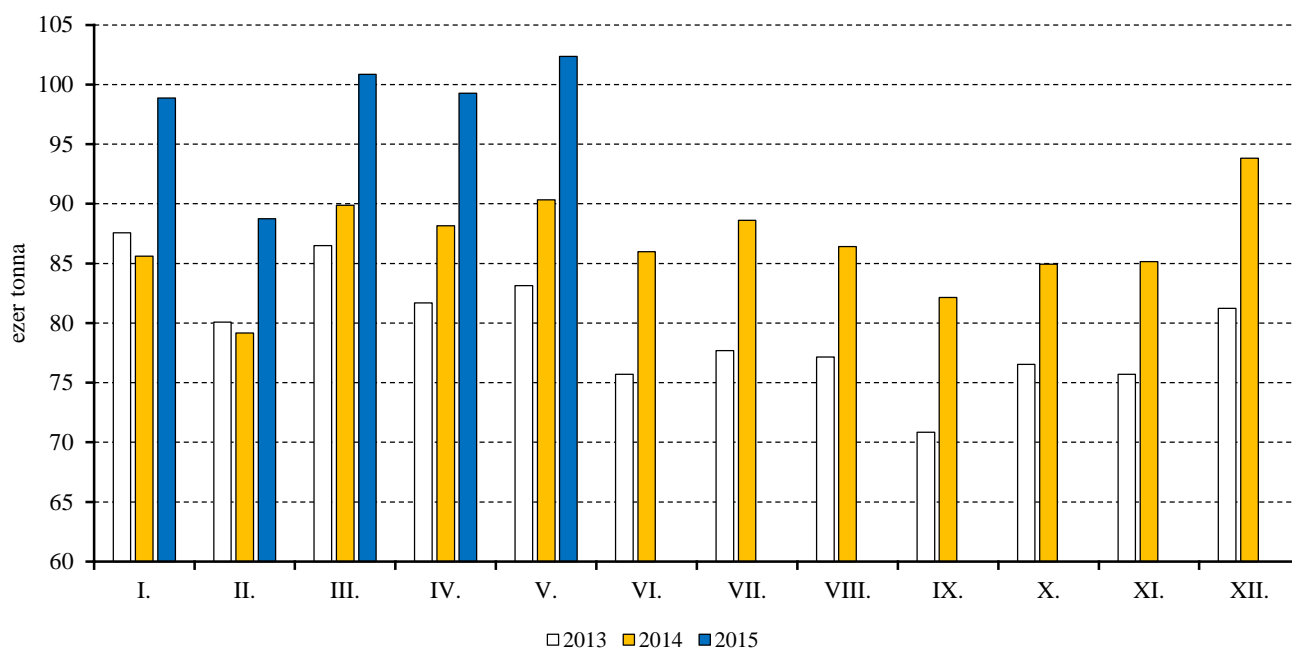
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2015)

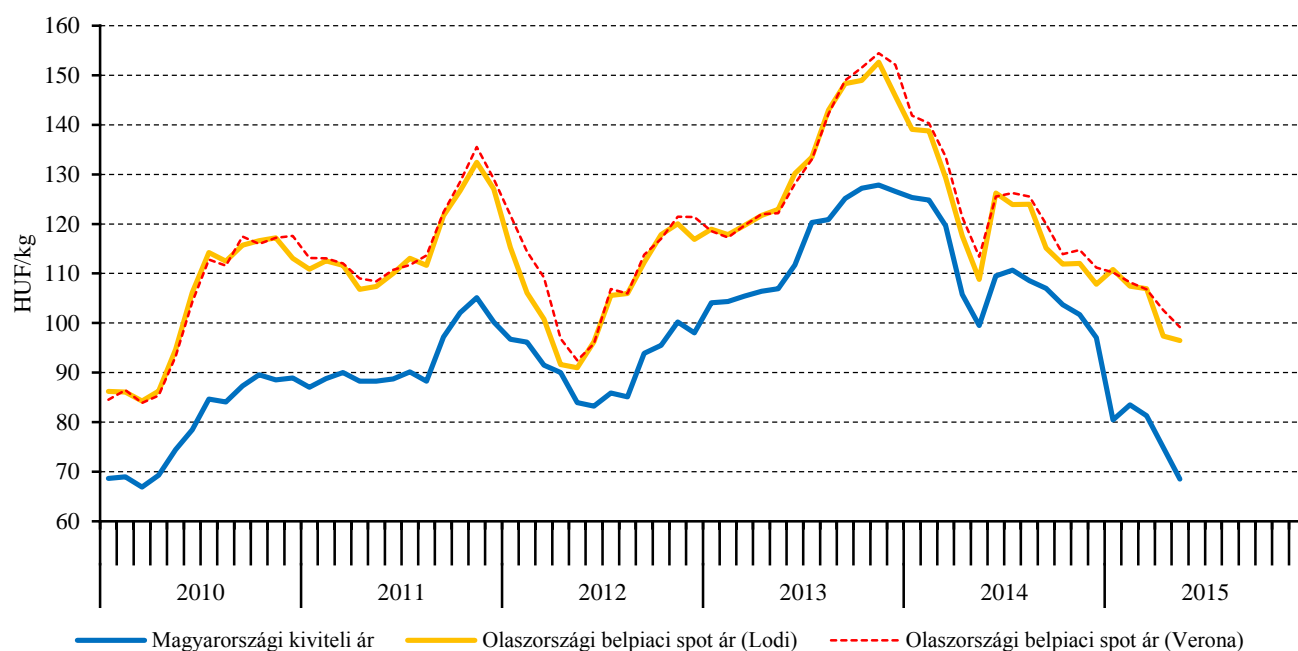
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2013-2015)

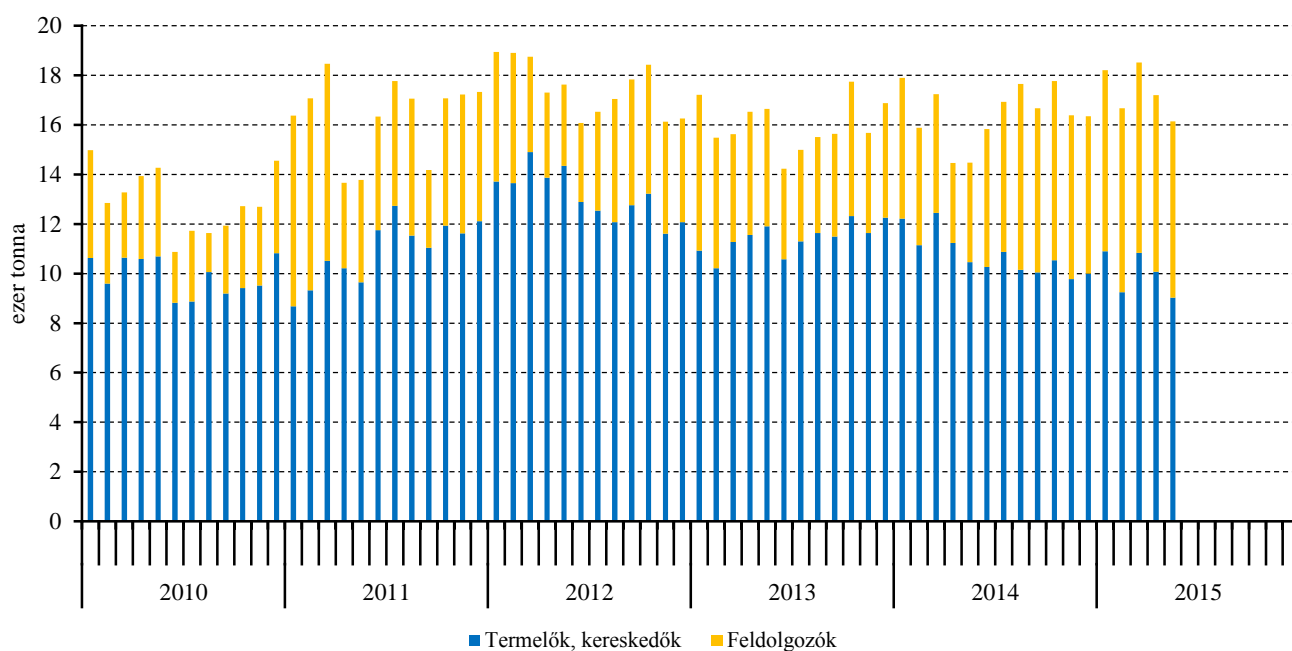
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2015)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2015)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2015. június 10-ig beérkezett adatok)

	2014. IV.		2015. III.		2015. IV.		2015. IV./ 2014. IV. (százalék)	2015. IV./ 2015. III. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	40,56	124,72	34,81	105,58	33,81	101,36	81,27	96,00
Belgium	39,06	120,11	28,49	86,41	28,21	84,57	70,41	97,87
Dánia	43,00	132,22	31,23	94,73	32,82	98,39	74,41	103,86
Egyesült Királyság	39,14	120,35	33,51	101,64	33,06	99,11	82,35	97,51
Finnország	43,56	133,94	37,18	112,77	37,09	111,19	83,01	98,60
Franciaország	34,25	105,32	30,33	92,00	29,93	89,73	85,20	97,53
Görögország	42,93	132,01	42,28	128,24	41,28	123,75	93,74	96,50
Hollandia	41,25	126,84	34,00	103,13	33,25	99,68	78,59	96,65
Írország	38,55	118,54	30,01	91,02	30,79	92,30	77,86	101,41
Luxemburg	40,37	124,13	29,95	90,84	30,06	90,11	72,59	99,20
Németország	39,72	122,14	30,79	93,39	30,85	92,48	75,72	99,03
Olaszország	41,61	127,95	35,46	107,56	34,79	104,29	81,51	96,96
Portugália	37,80	116,23	31,31	94,97	32,49	97,40	83,80	102,56
Spanyolország	35,83	110,17	31,36	95,12	31,15 ^{a)}	93,39	84,77	98,18
Svédország	40,48	124,47	31,35	95,09	31,30	93,83	75,38	98,67
Ciprus	56,47	173,64	56,65	171,83	56,65	169,83	97,81	98,84
Csehország	34,46	105,96	29,55	89,63	28,90	86,64	81,77	96,66
Észtország	39,63	121,86	25,12	76,19	24,93	74,74	61,33	98,10
Lengyelország	33,83	104,02	29,57	89,69	29,35	87,99	84,59	98,10
Lettország	34,17	105,07	22,36	67,82	22,74	68,17	64,88	100,52
Litvánia	32,67	100,46	23,27	70,58	23,22	69,61	69,29	98,63
Magyarország	35,03	107,70	28,75	87,30	27,66	82,84	76,92	94,89
Málta	45,68	140,46	45,40	137,71	44,44	133,22	94,85	96,74
Szlovákia	35,05	107,78	29,41	89,20	29,08	87,18	80,89	97,74
Szlovénia	36,56	112,42	28,89	87,63	28,52	85,50	76,05	97,57
Bulgária	35,73	109,87	30,67	93,03	28,49	85,41	77,74	91,81
Románia	31,58	97,11	27,28	82,74	26,99	80,91	83,32	97,79
Horvátország	36,64	112,67	34,01	103,16	33,27	99,74	88,52	96,68
EU-28	38,22	117,52	31,56	95,73	31,35	93,98	79,97	98,17

^{a)} Az Európai Bizottság (DG AGRI-C3) becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára való beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2014. IV.		2015. III.		2015. IV.		2015. IV./ 2014. IV. (százalék)	2015. IV./ 2015. III. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	25,86	79,61	32,96	97,26	33,13	100,03	128,11	100,50
Brazília	34,10	104,85	26,78	81,45	28,98	86,70	85,01	108,24
Japán	64,12	197,03	74,23	225,26	74,30	222,59	115,88	100,10
Svájc	54,55	167,61	53,86	163,34	-	-	-	-
Új-Zéland	40,24	123,67	25,93	78,66	24,86	74,49	61,78	95,87
USA	40,43	124,27	33,81	102,66	33,79	101,23	83,57	99,94

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó						EUR/100 kg
		2014. IV.	2015. III.	2015. IV.	2015. IV./ 2014. IV. (százalék)	2015. IV./ 2015. III. (százalék)	
Belgium	Milcobel	40,03	28,49	28,49	71,17	100,00	
Németország	Alois Müller	38,40	29,53	30,52	79,48	103,35	
Németország	Nordmilch	39,05	28,16	29,15	74,65	103,52	
Dánia	Arla Foods	40,99	29,21	30,74	74,99	105,24	
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	42,46	35,83	35,84	84,41	100,03	
Franciaország	Bongrain CLE (Basse Normandie)	35,52	32,41	32,12	90,43	99,11	
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	40,01	32,08	31,16	77,88	97,13	
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	34,87	32,28	31,50	90,34	97,58	
Franciaország	Sodiaal	36,79	32,62	31,95	86,84	97,95	
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	37,17	34,45	31,53	84,83	91,52	
Nagy-Britannia	First Milk	38,78	28,99	28,11	72,49	96,96	
Írország	Glanbia	38,94	30,44	28,46	73,09	93,50	
Írország	Kerry Agribusiness	38,77	30,37	30,37	78,33	100,00	
Olaszország	Granarolo (North)	45,81	41,20	41,20	89,94	100,00	
Hollandia	DOC Kaas	37,73	29,03	29,51	78,21	101,65	
Hollandia	Friesland Campina	40,13	33,06	32,33	80,56	97,79	
EU átlag	-	39,09	31,76	31,44	80,42	98,98	

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2014. V.	2015. IV.	2015. V.	2015. V./ 2014. V. (százalék)	2015. V./ 2015. IV. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	156,77	140,56	133,82	85,36	95,21
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	164,89	147,44	143,27	86,89	97,18
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	168,83	146,87	145,41	86,13	99,01
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	149,21	127,36	115,72	77,55	90,86

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2014. V.	2015. IV.	2015. V.	2015. V./ 2014. V. (százalék)	2015. V./ 2015. IV. (százalék)
Adagolt vaj	1 548,64	1 352,36	1 330,07	85,89	98,35
Natúr vajkrém	905,84	832,42	807,50	89,14	97,01
Tehéntúró	718,60	637,76	595,43	82,86	93,36
Tejföl	429,63	392,66	371,95	86,57	94,73
Natúr joghurt	320,31	300,24	290,15	90,58	96,64
Gyümölcsös joghurt	420,51	420,02	426,16	101,34	101,46
Kefír	297,84	287,39	255,79	85,88	89,00
Trappista sajt	1 245,50	1 030,12	968,46	77,76	94,01
Ömlesztett sajt	1 106,46	1 088,89	1 057,39	95,56	97,11

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

tonna

Megnevezés	2014. I-III.		2015. I-III.		2015. I-III./2014. I-III. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	25 568	112 741	27 558	125 537	107,78	111,35
0402 Tej és tejszín ^{b)}	2 628	166	1 946	78	74,05	46,95
0403 Kefir, joghurt	10 666	1 696	10 132	762	95,00	44,93
0404 Tejsavó	1 778	8 165	2 253	9 059	126,74	110,95
0405 Vaj és vajkrém	1 501	166	1 655	275	110,25	165,19
0406 Sajt és túró	11 845	5 162	12 491	5 579	105,46	108,08

^{a)} Nem sűrítve nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

ezer HUF

Megnevezés	2014. I-III.		2015. I-III.		2015. I-III./2014. I-III. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	4 669 213	14 735 097	4 415 898	12 697 106	94,57	86,17
0402 Tej és tejszín ^{b)}	1 839 298	177 046	1 259 914	71 742	68,50	40,52
0403 Kefir, joghurt	3 342 658	570 255	3 249 105	296 074	97,20	51,92
0404 Tejsavó	793 682	1 297 798	1 094 716	1 250 960	137,93	96,39
0405 Vaj és vajkrém	1 869 000	162 838	1 750 954	264 783	93,68	162,61
0406 Sajt és túró	12 861 838	6 538 104	11 406 293	7 095 266	88,68	108,52
Összesen	25 375 688	23 481 138	23 176 880	21 675 931	91,33	92,31

^{a)} Nem sűrítve nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

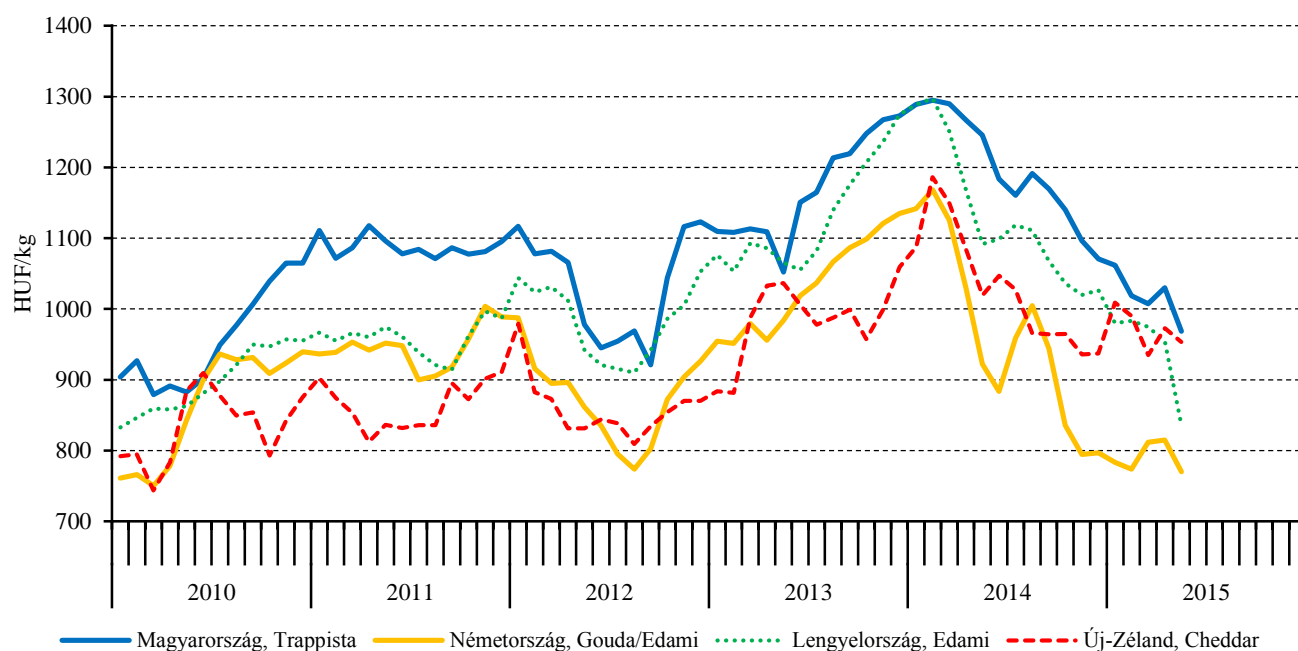
HUF/kg

Megnevezés	2015. I-III.		2014. I-III.		2015. I-III./2014. I-III. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	182,62	130,70	160,24	101,14	87,75	77,39
0402 Tej és tejszín ^{b)}	699,91	1 069,60	647,41	923,12	92,50	86,31
0403 Kefir, joghurt	313,40	336,24	320,67	388,53	102,32	115,55
0404 Tejsavó	446,44	158,96	485,87	138,09	108,83	86,88
0405 Vaj és vajkrém	1 244,97	978,57	1 057,93	963,24	84,98	98,43
0406 Sajt és túró	1 085,82	1 266,64	913,13	1 271,79	84,10	100,41

^{a)} Nem sűrítve nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

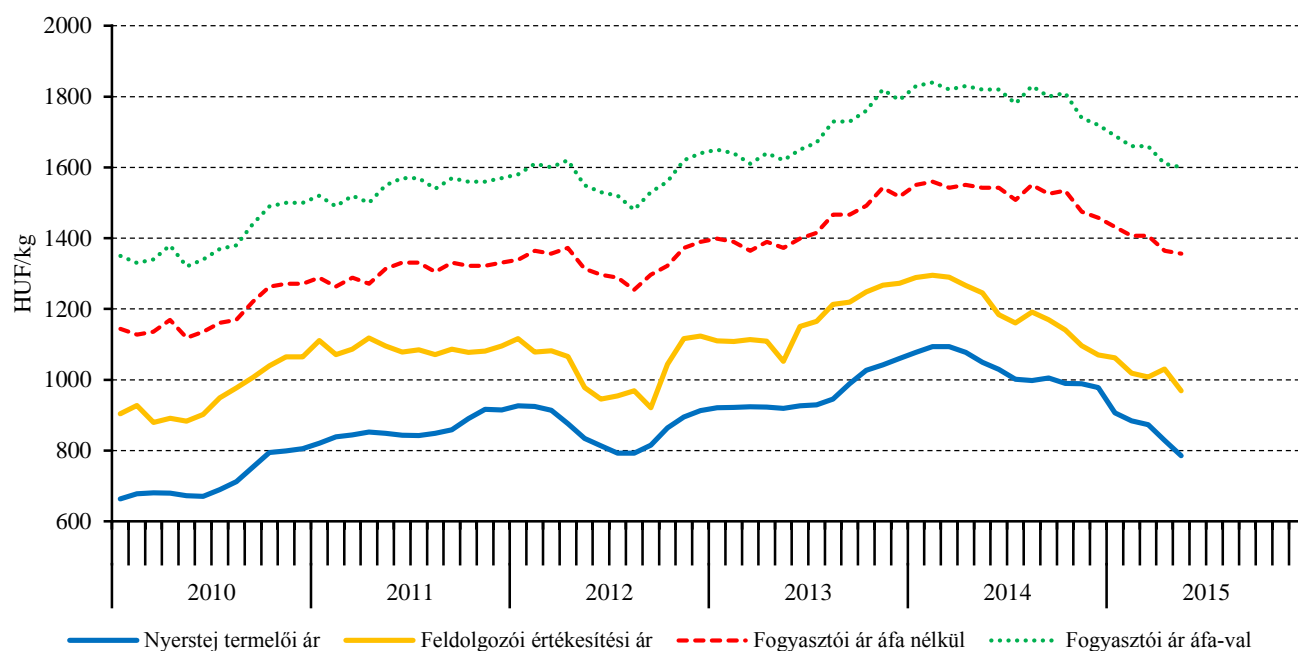
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

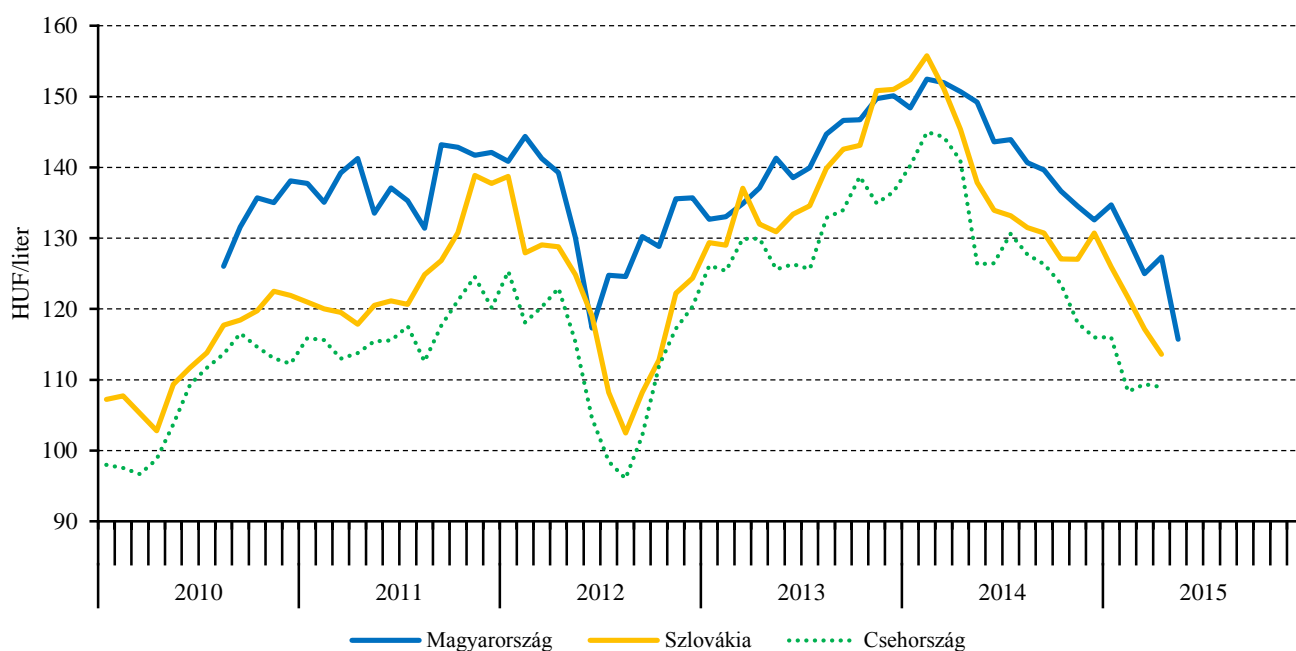
Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutőzsde – ZMP, Hannoveri árutőzsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

12. ábra: A Trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2015)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstaj árának felel meg.

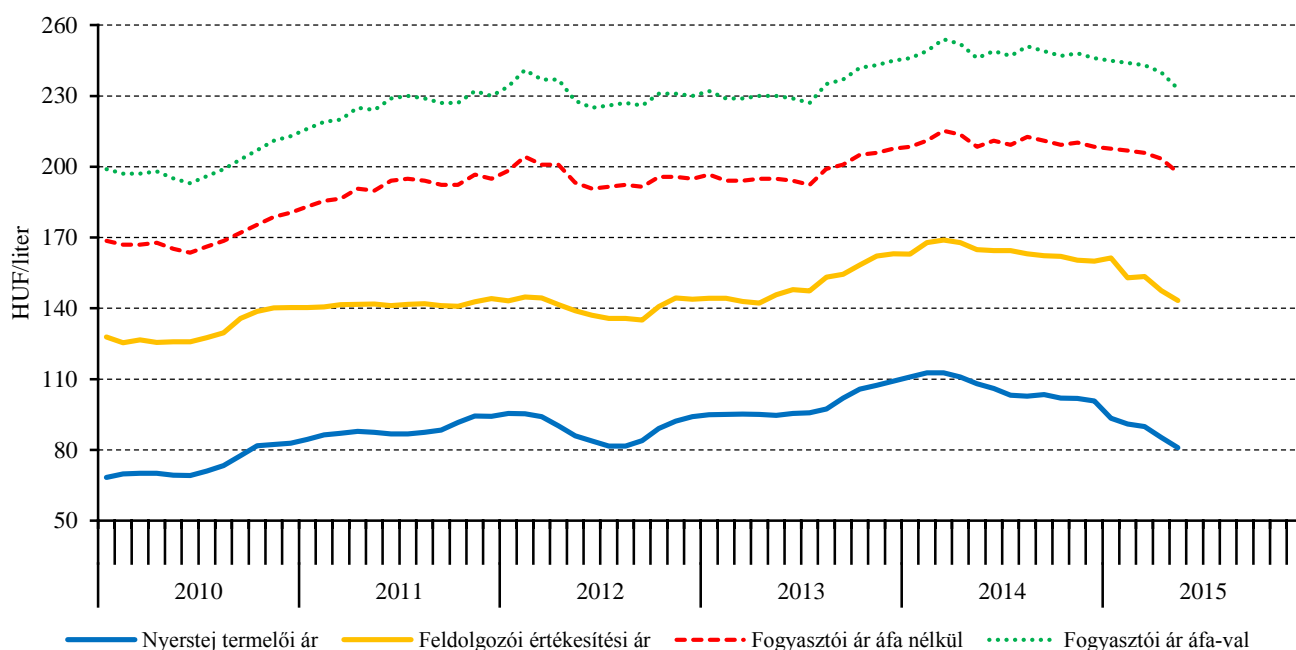
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

^{a)} 1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.

Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

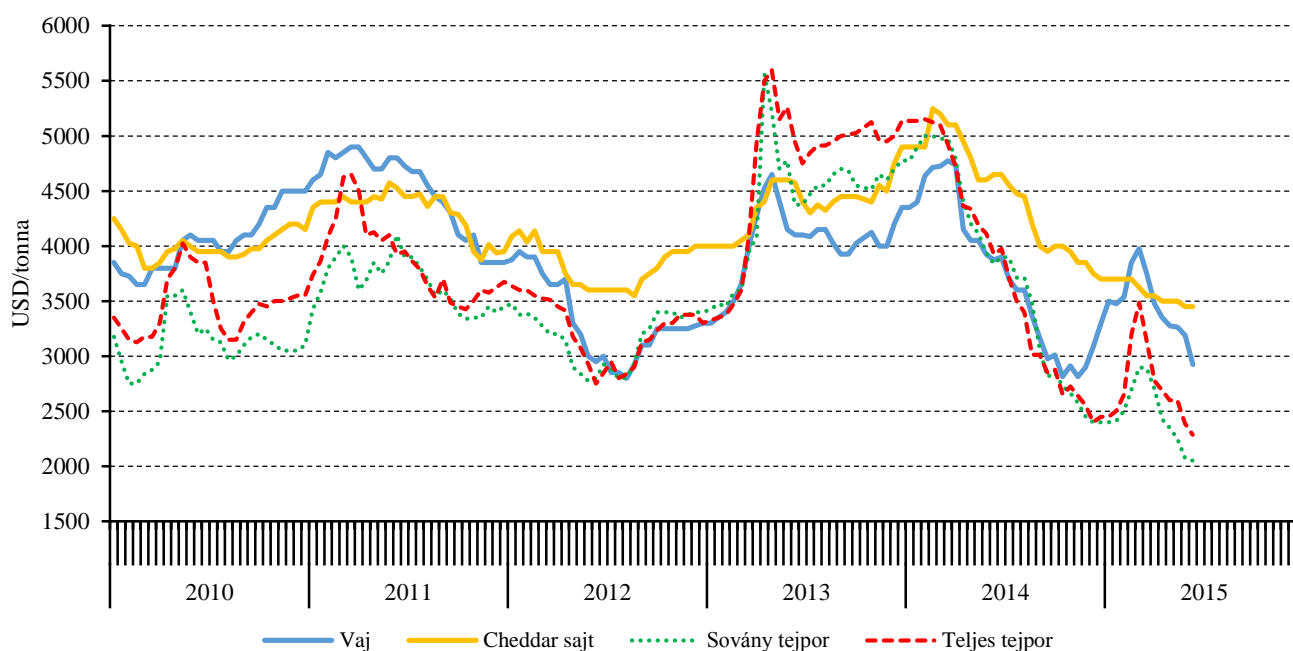
14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2015)

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejre, a fogyasztói ár 2,8 százalék zsírtartalmú pasztörözött tejre vonatkozik.

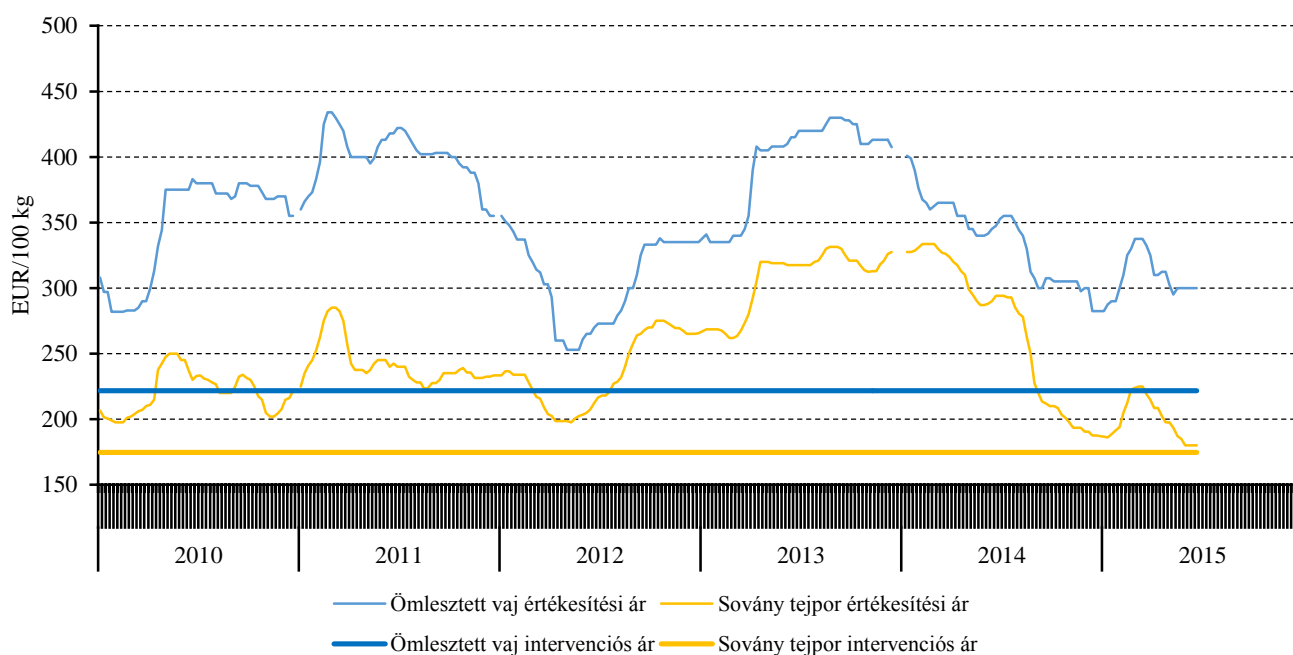
Forrás: AKI PÁIR, KSH

15. ábra: A tejtermékek kétheti világpiaci (FOB Óceánia) értékesítési ára (2010-2015)

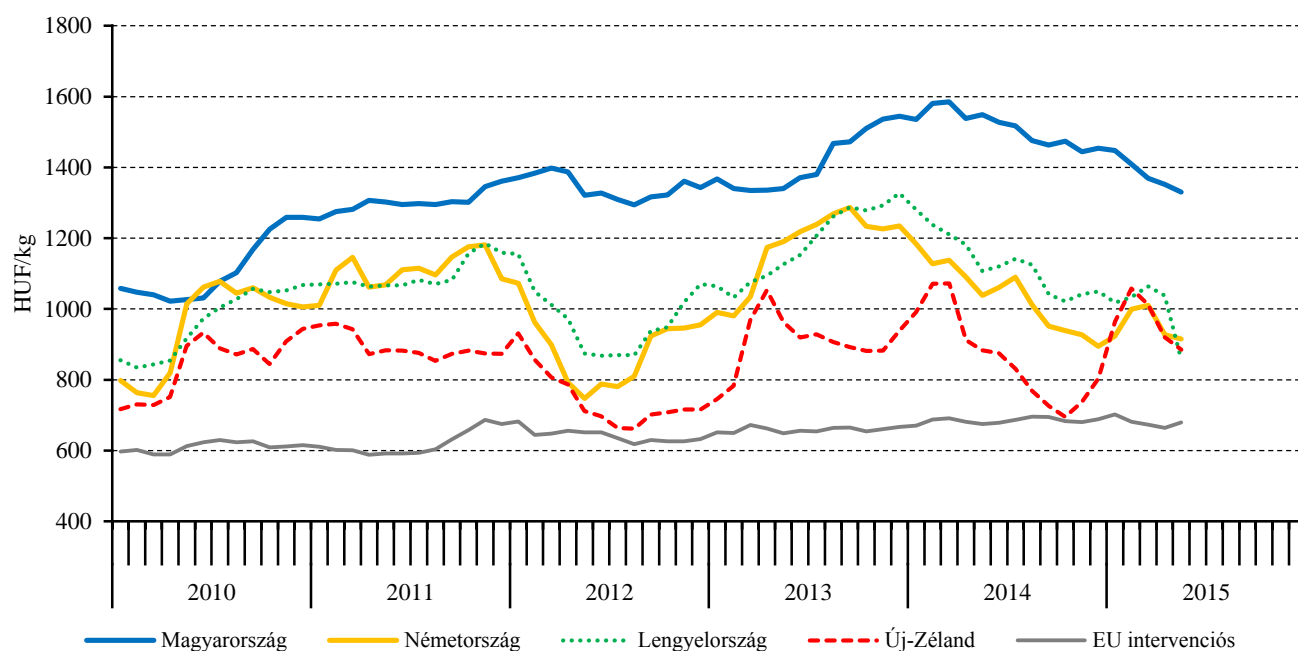

Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpör heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2015)

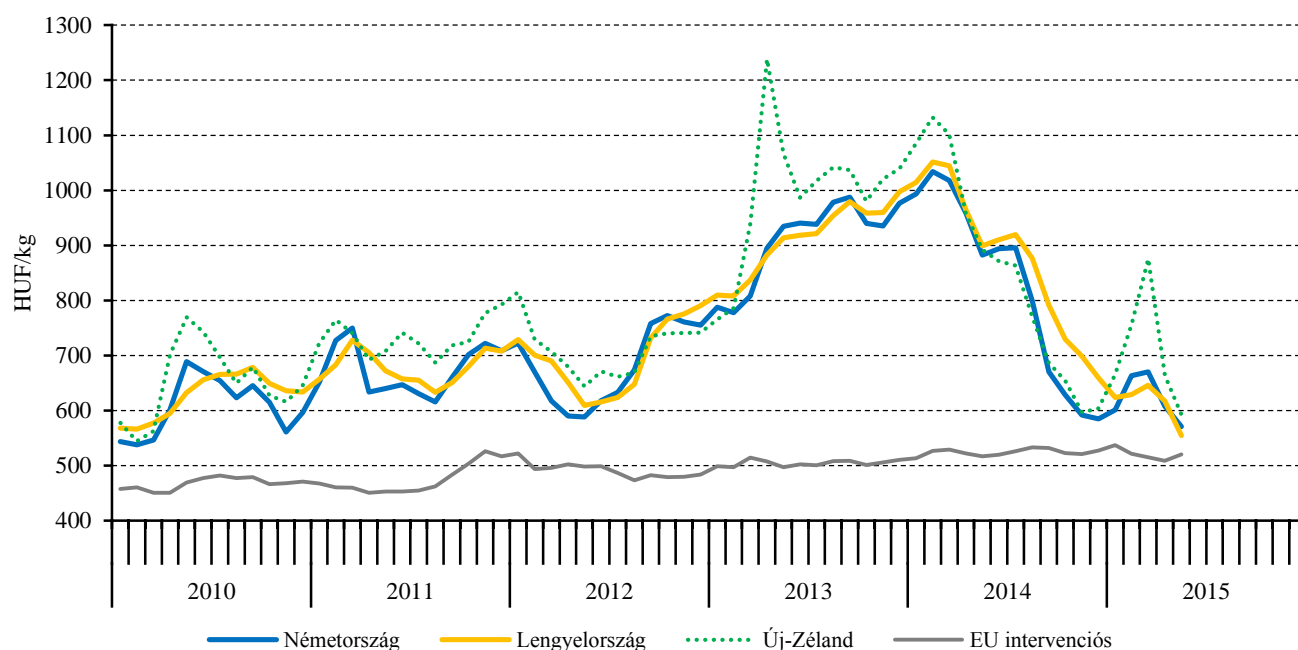
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.

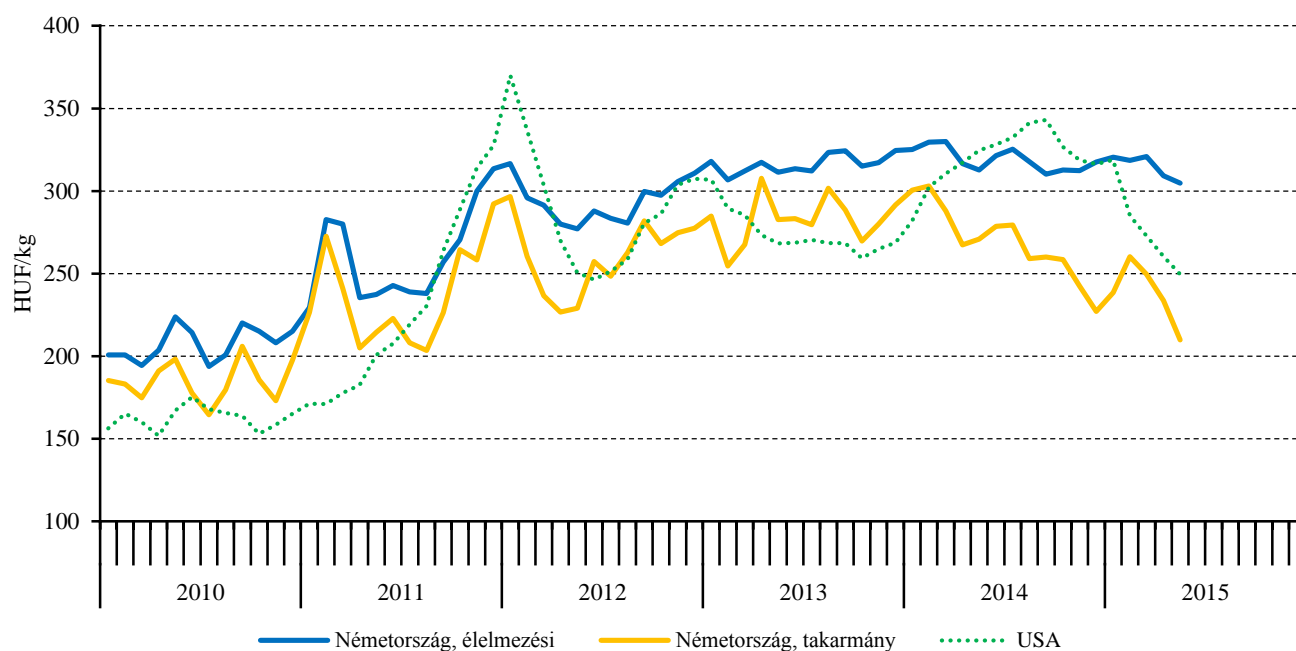
Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

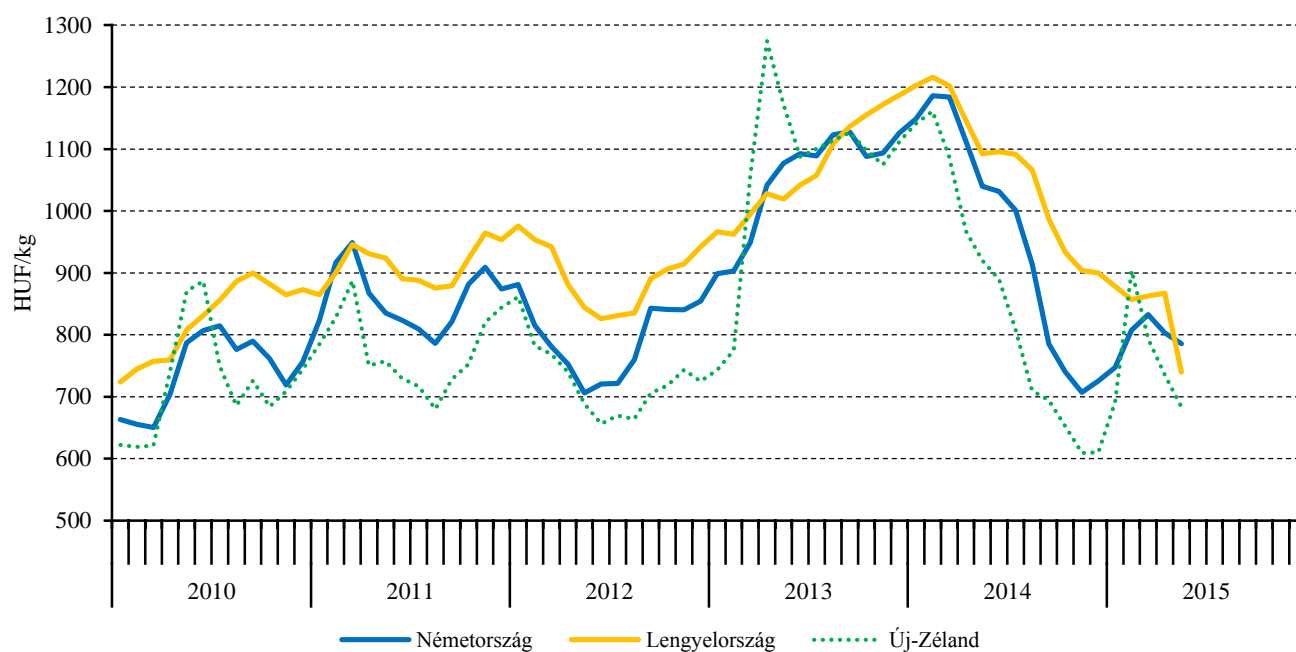
19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, USDA

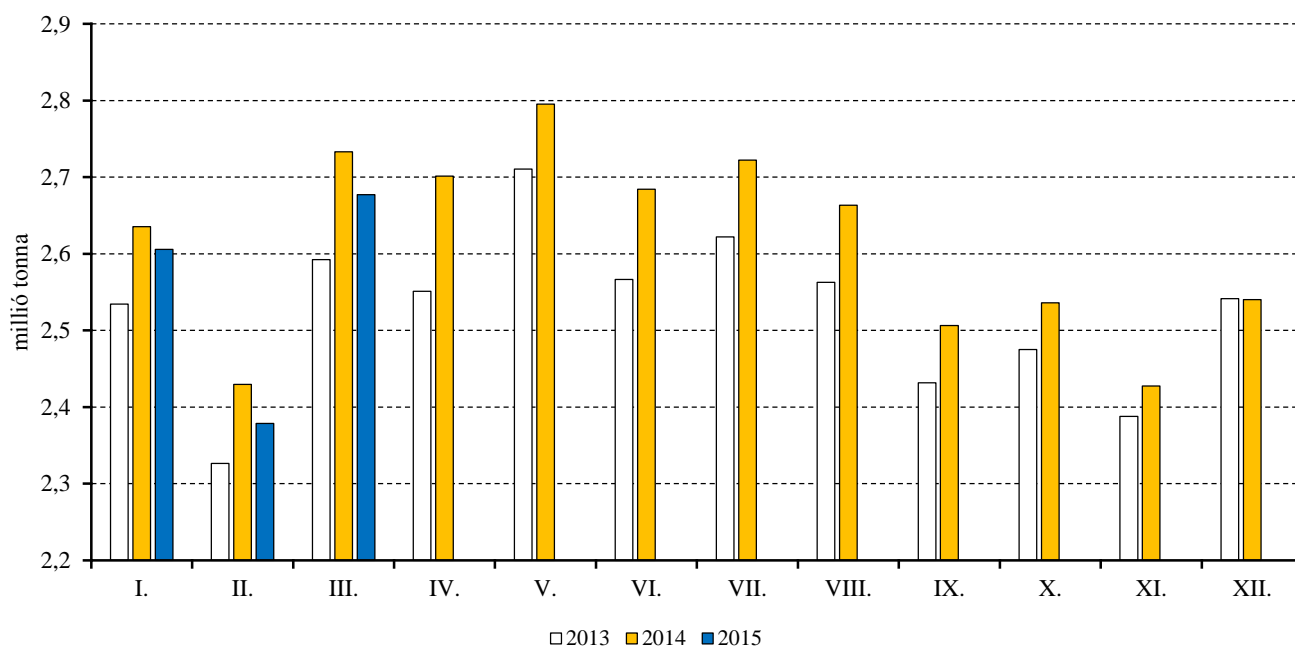
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, IERIGZ – PIB, USDA

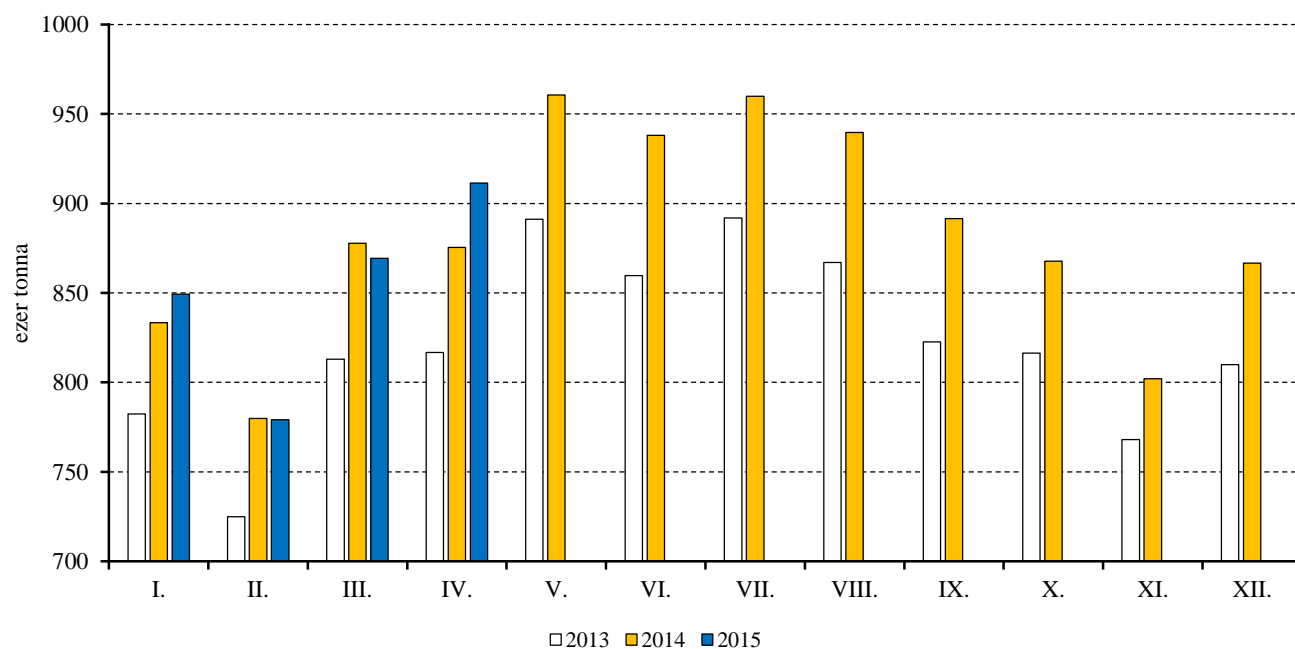
Tejfelvásárlás

21. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

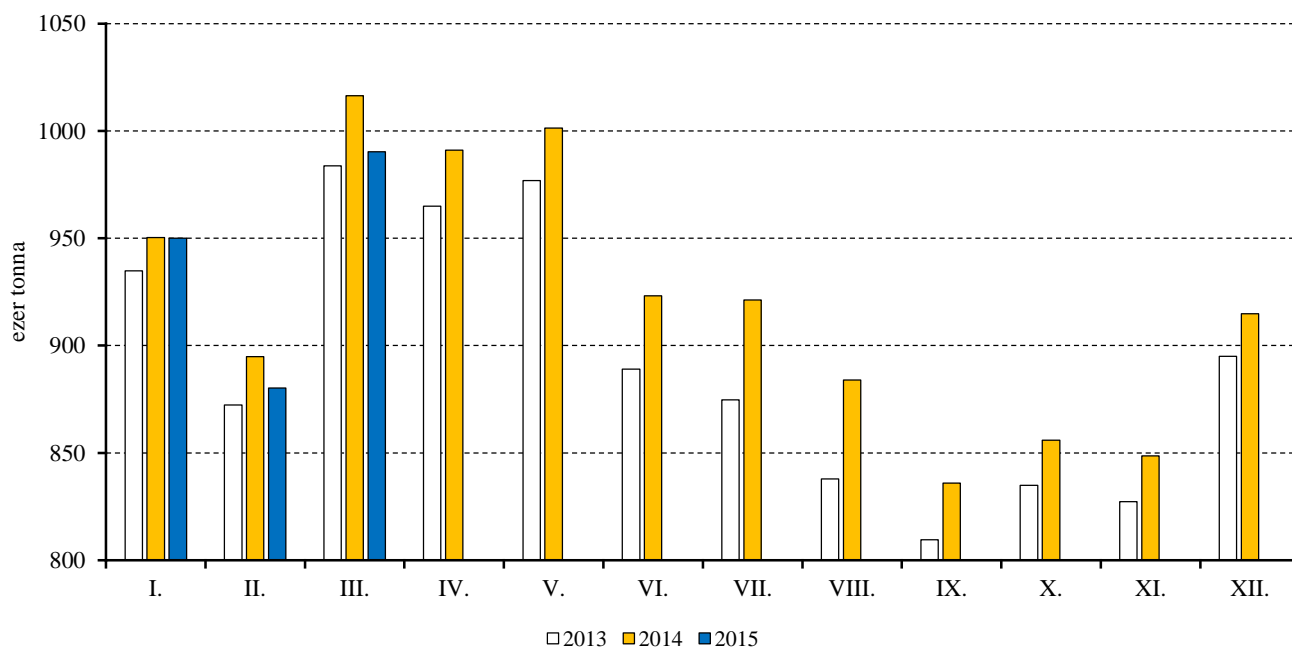
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

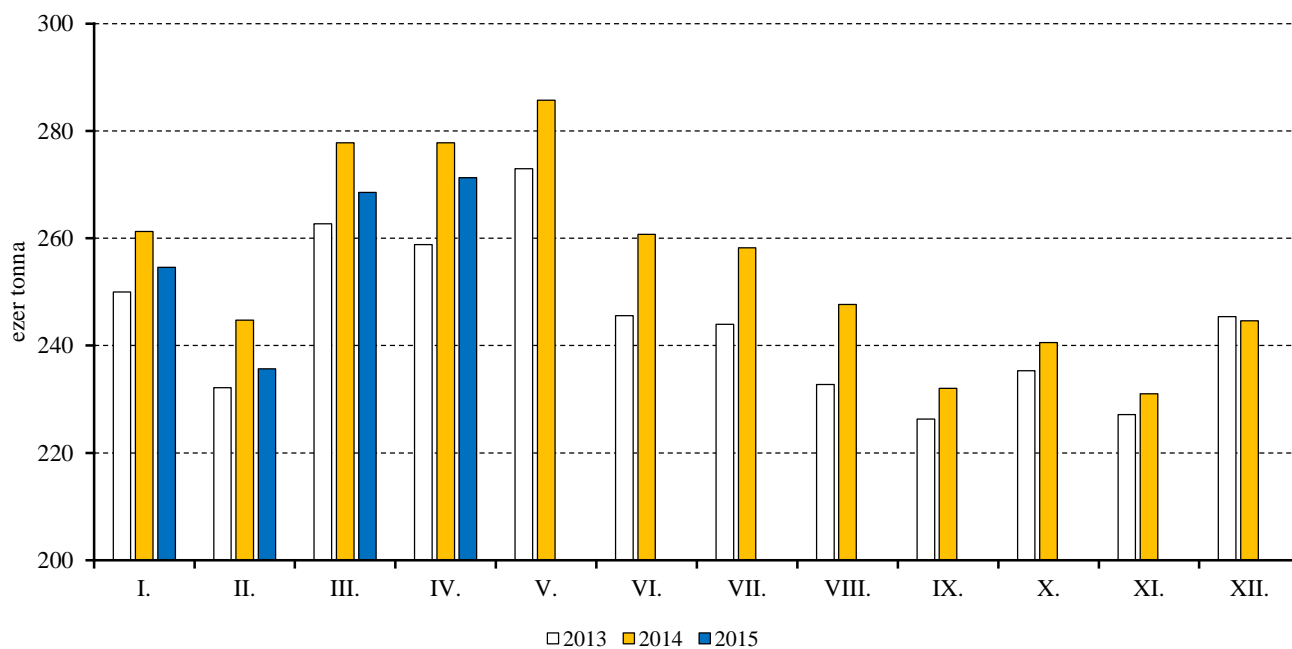
Forrás: GUS

24. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

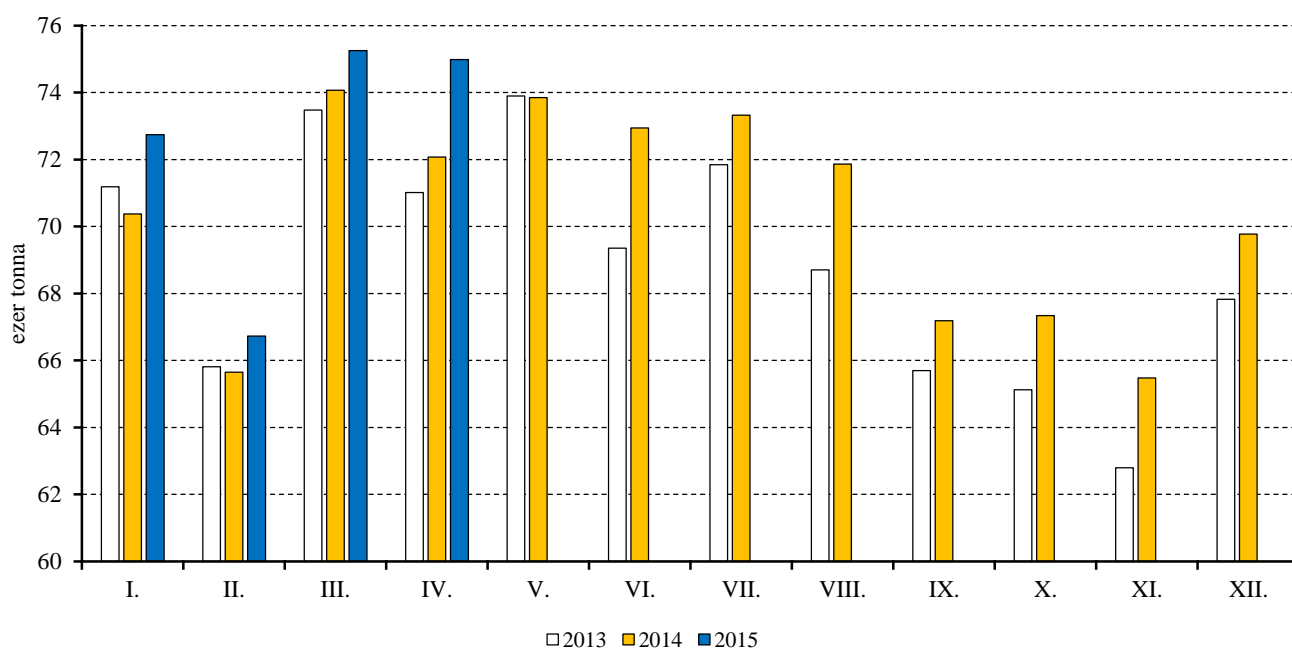
Forrás: AGEA-CLAL

25. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

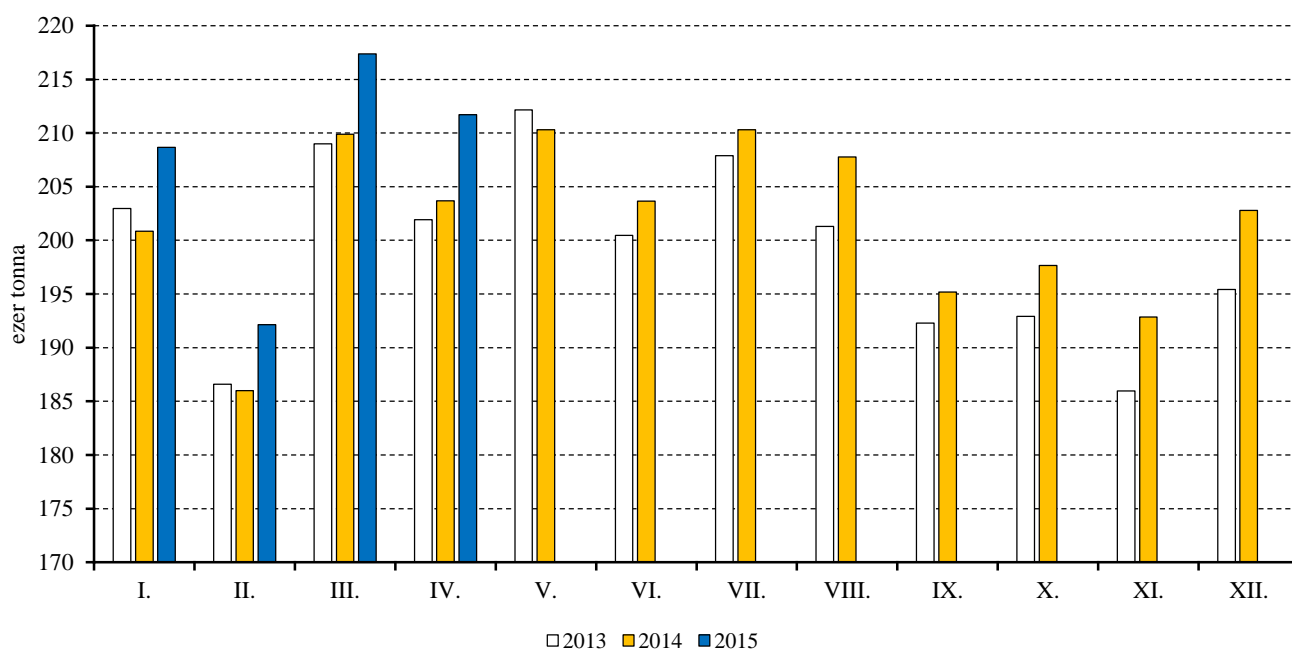
Forrás: AMA

26. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

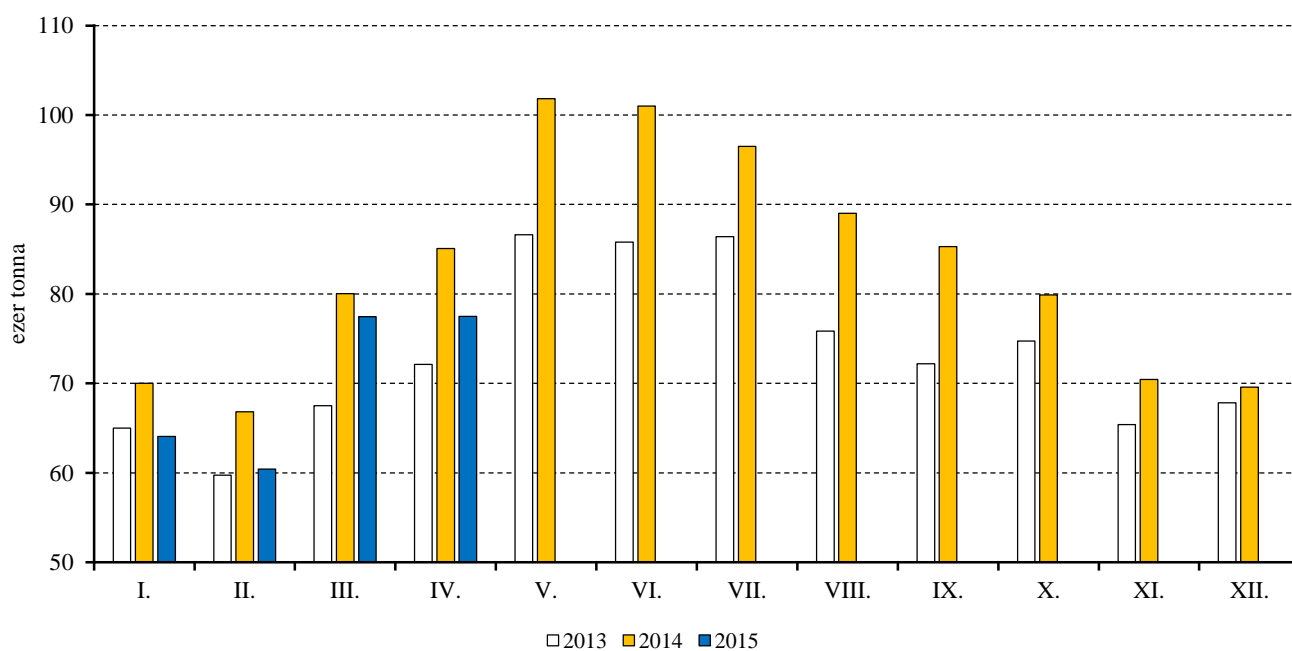
Forrás: APA

27. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

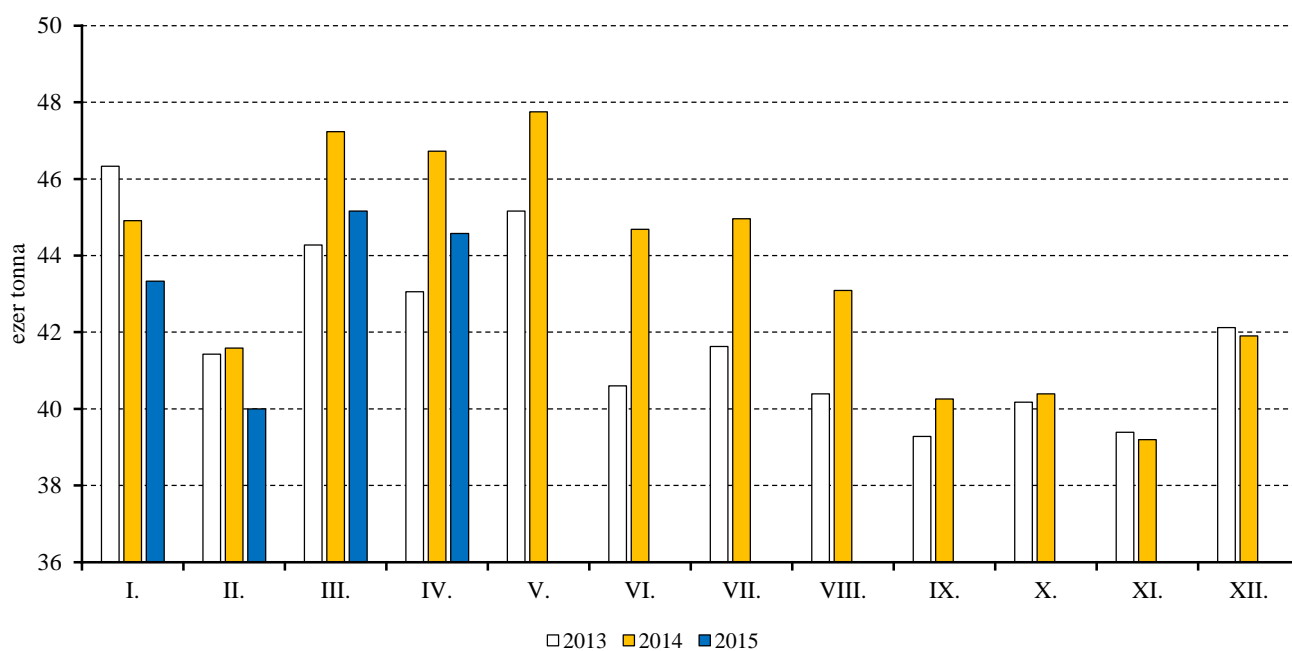
Forrás: MZCR

28. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: INSSE

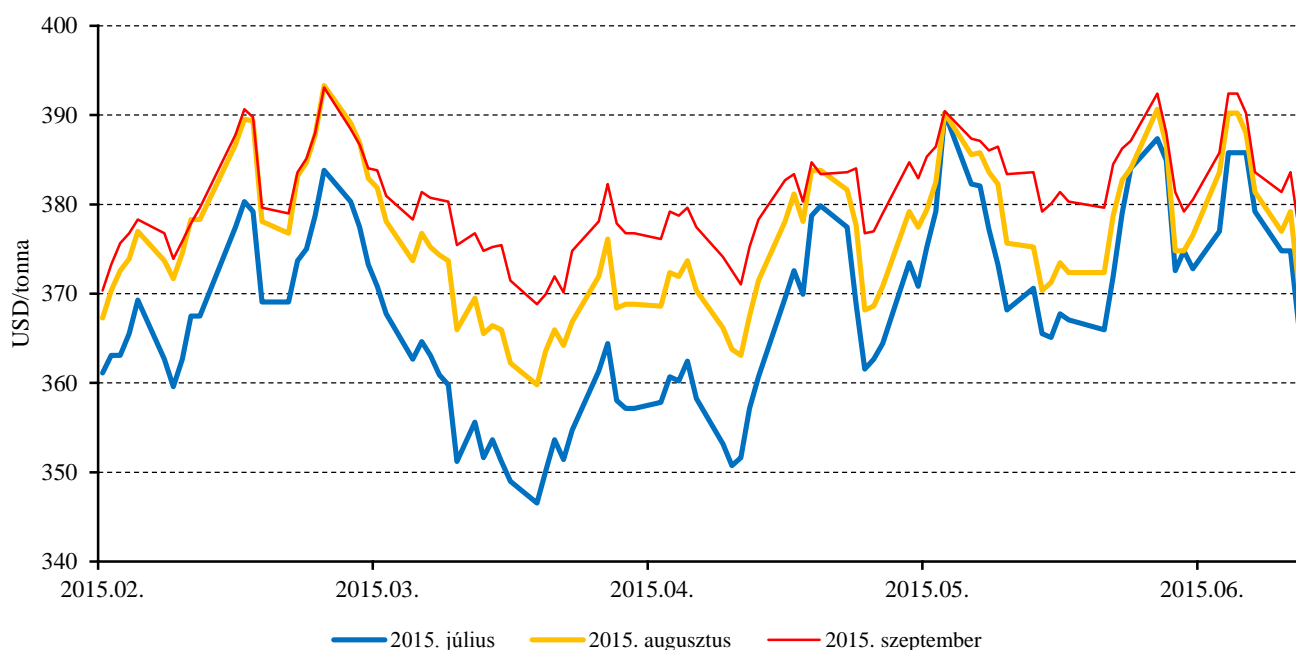
29. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: DZS

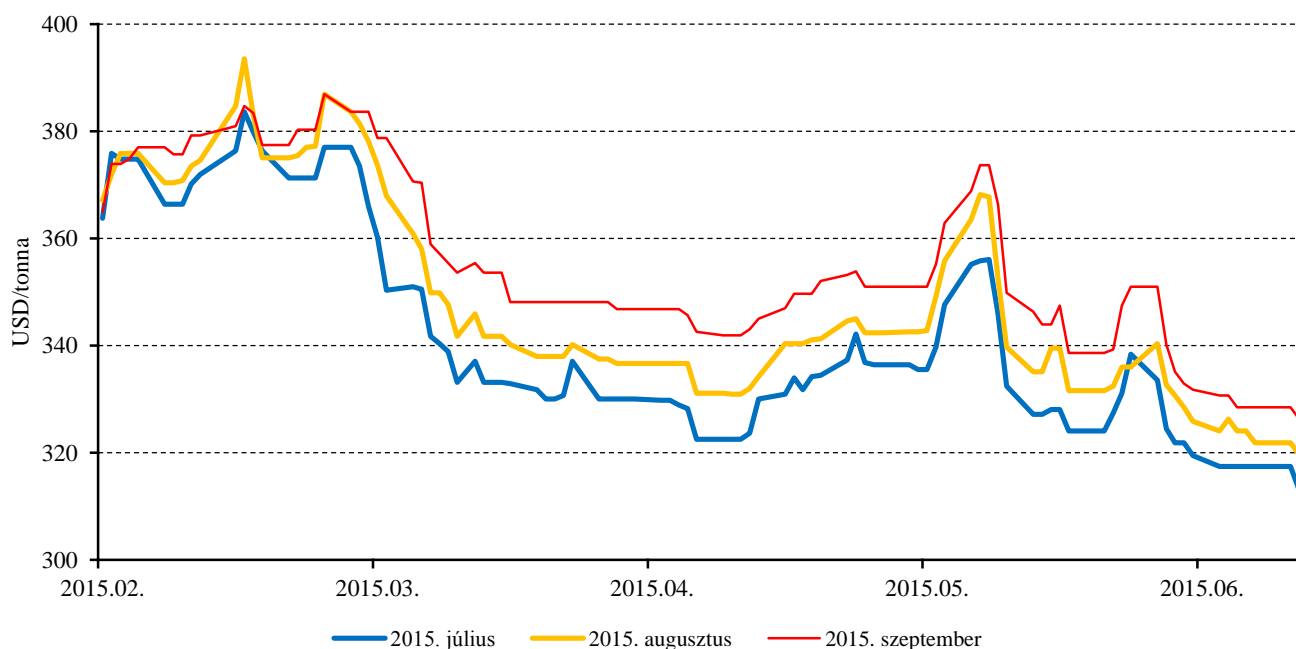
Határidős jegyzések

30. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

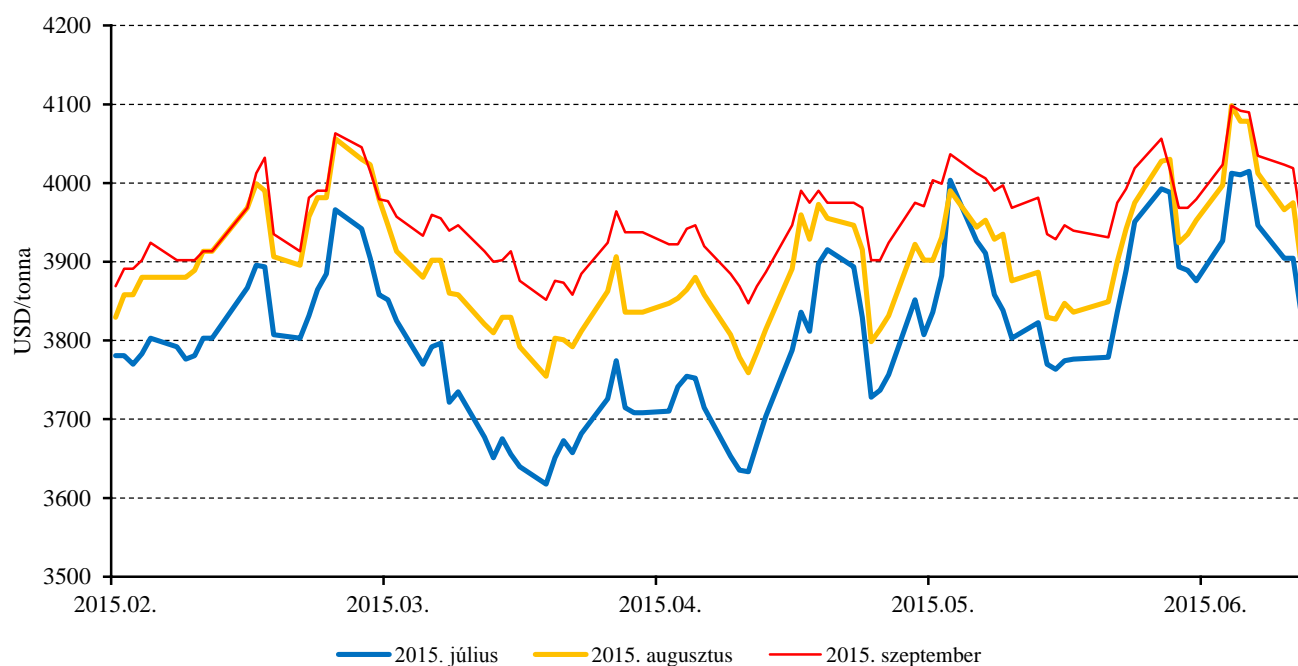
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

31. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

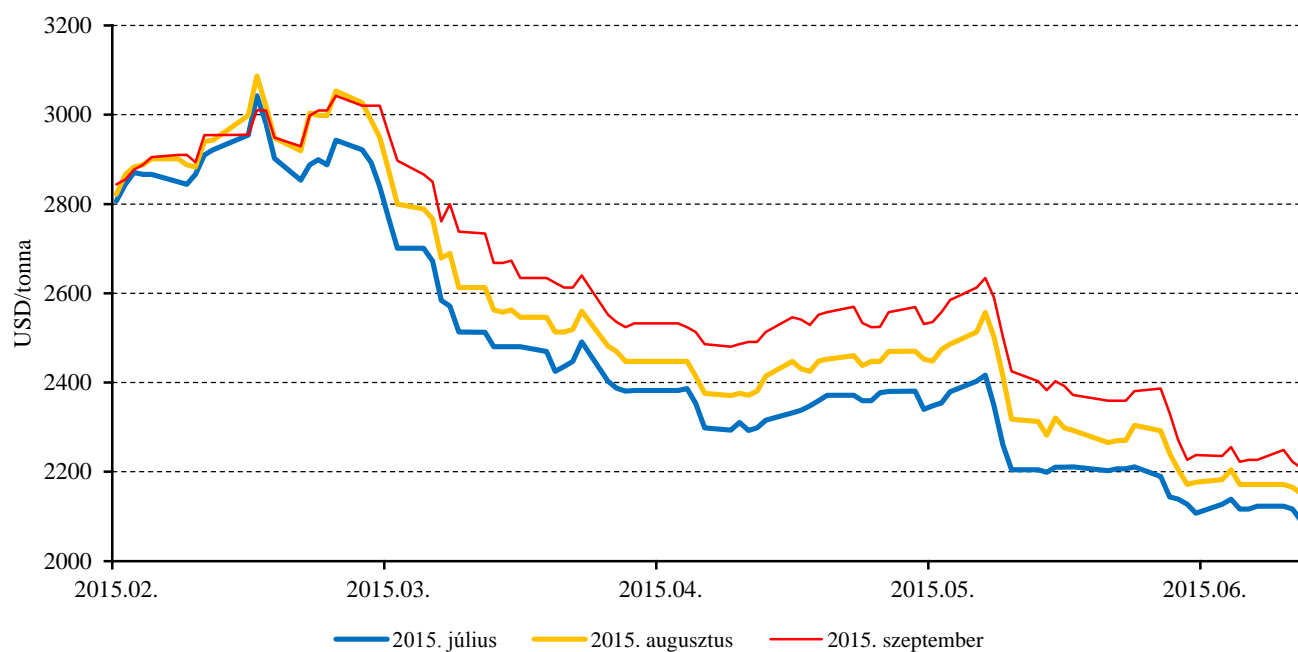
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

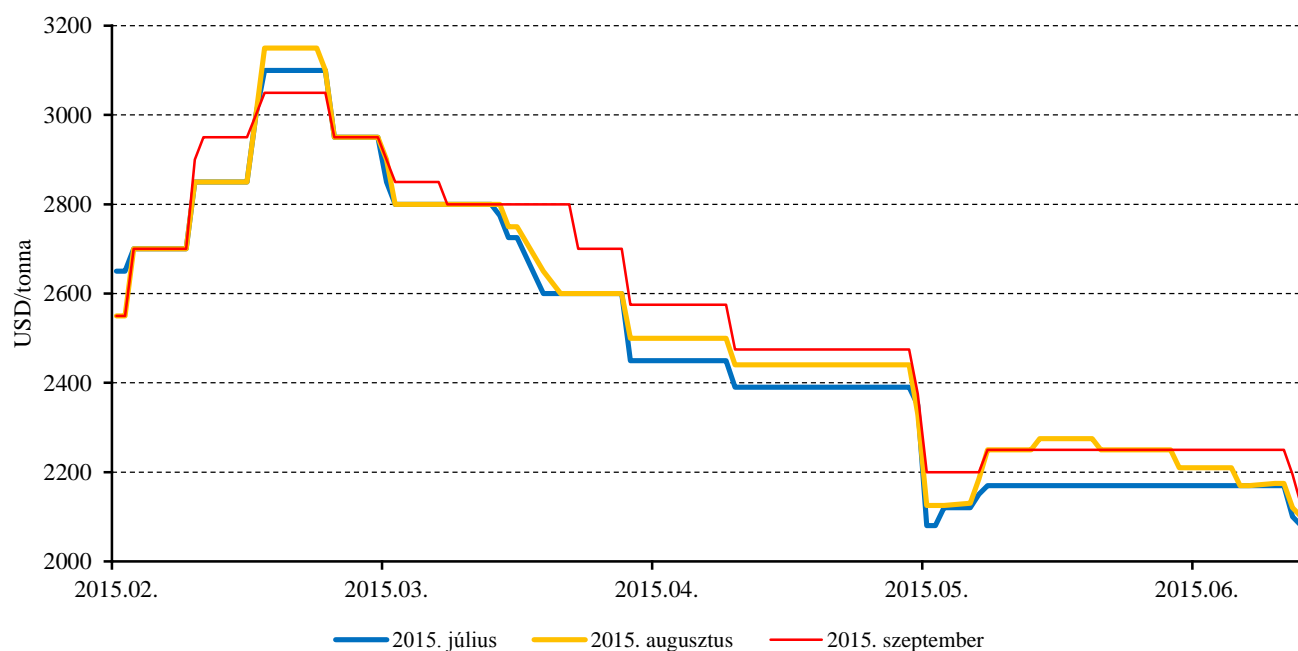
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

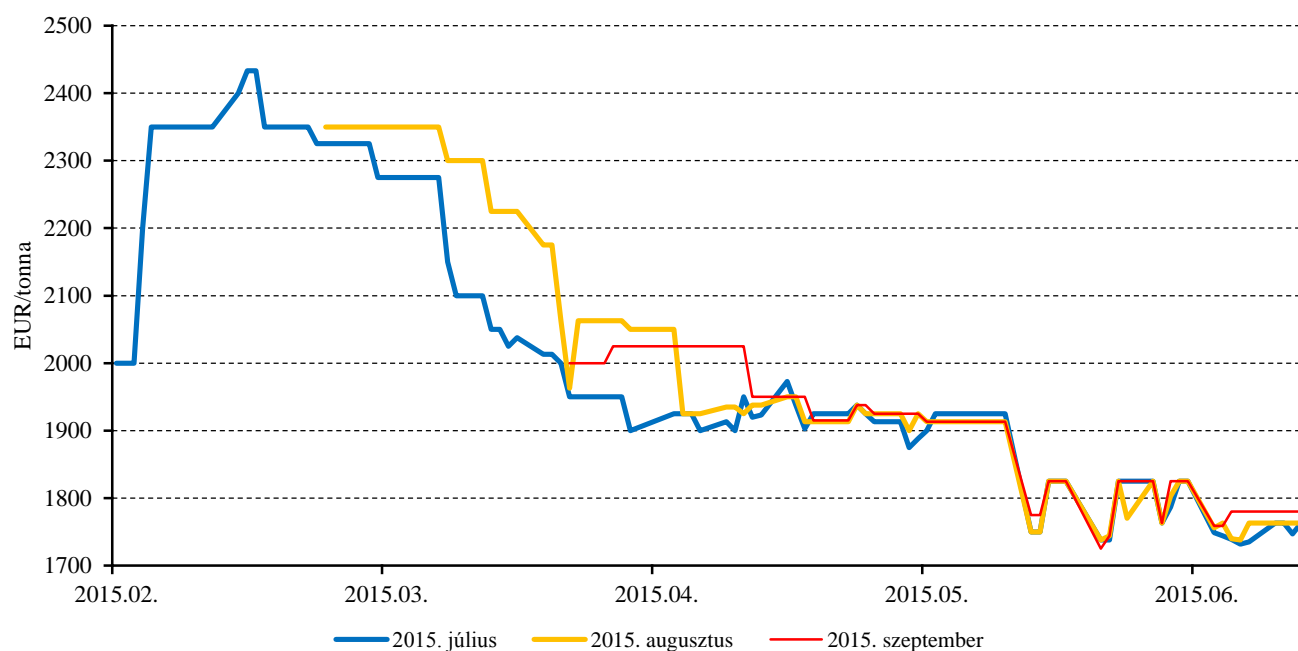
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2015)

Forrás: NZX

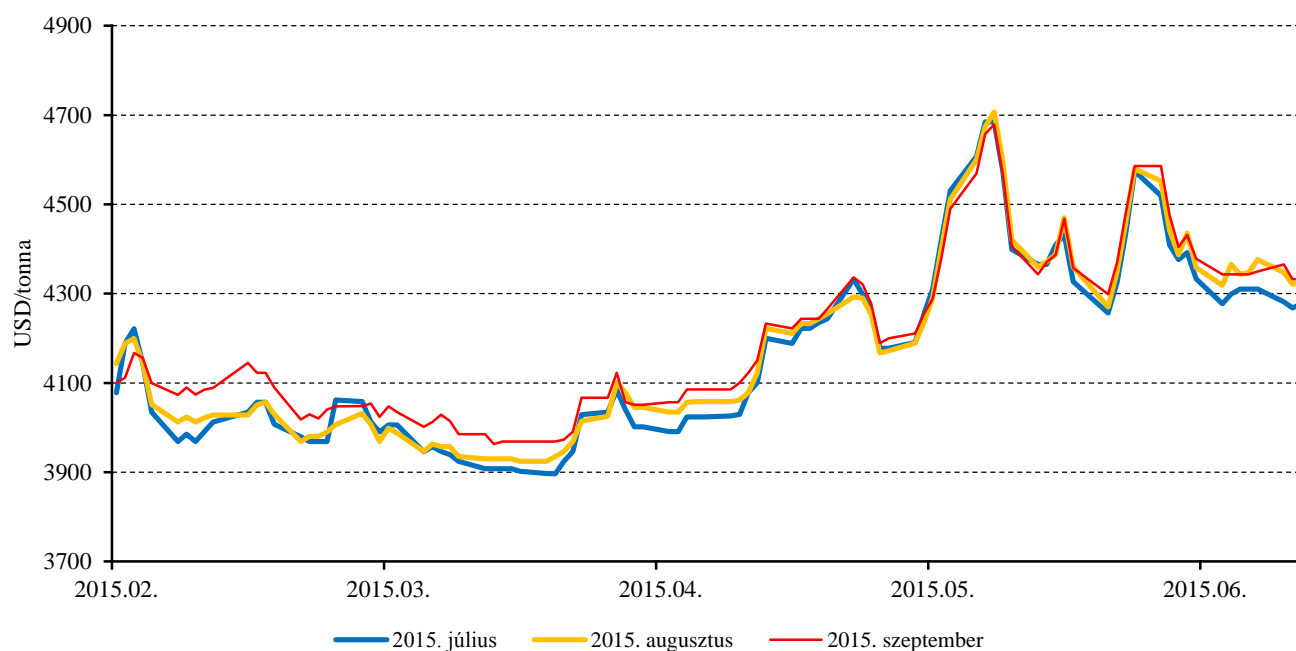
35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a frankfuri/lipcei árutőzsdén (2015)

Megjegyzés: A frankfurti árutőzsde jegyzése május 7-én megszűnt, a lipcei árutőzsde május 11-én kezdődött el.

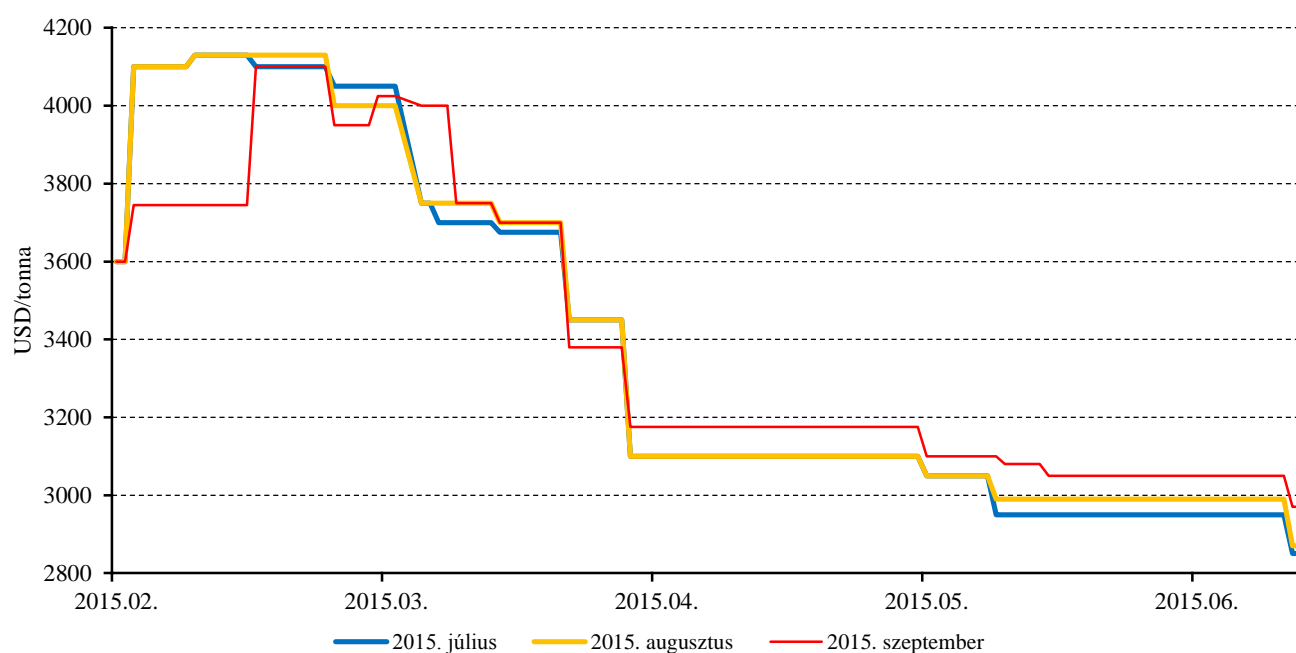
Forrás: Eurex Exchange, European Energy Exchange

36. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2015)

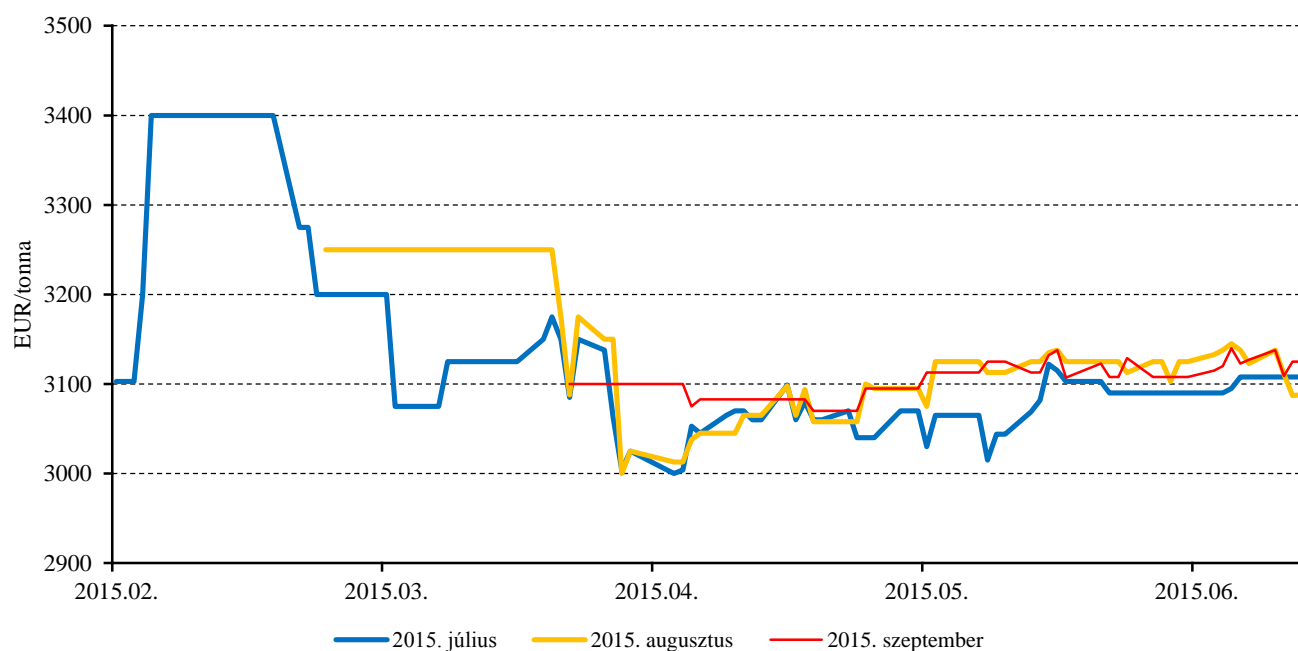
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

37. ábra: A vaj napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2015)

Forrás: NZX

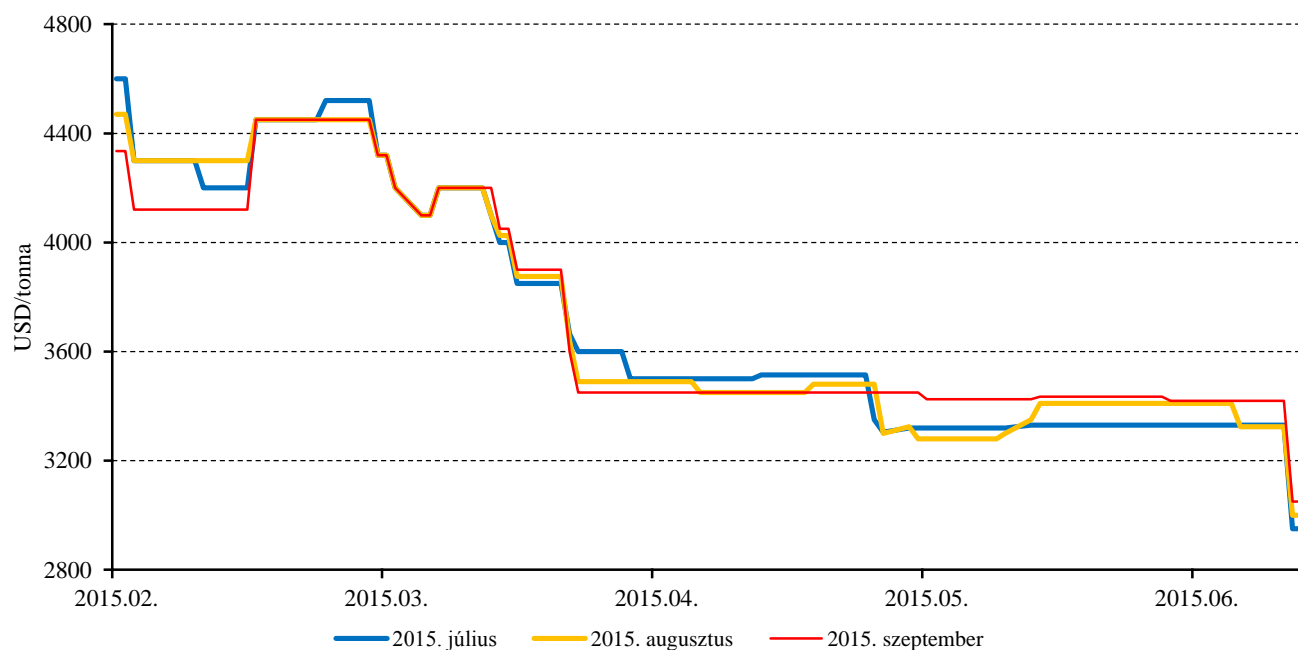
38. ábra: A vaj napi jegyzése a frankfurti és a lipcsei árutőzsdén (2015)

Megjegyzés: A frankfurti árutőzsde jegyzése május 7-én megszűnt, a lipcsei árutőzsde május 11-én kezdődött el.

Forrás: Eurex Exchange, European Energy Exchange

39. ábra: A vajzsír napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2015)

Forrás: NZX

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejpiaca (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014 ^{a)}	2015 ^{b)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,1	23,1	23,3	23,3	23,1	23,0	99,14	99,57
EU-15	17,5	17,6	17,8	17,9	17,9	17,8	100,00	99,44
EU-13	5,6	5,5	5,4	5,4	5,3	5,2	98,15	98,11
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 426	6 465	6 482	6 744	6 876	6 968	101,96	101,34
EU-15	7 092	7 049	7 038	7 288	7 415	7 496	101,74	101,09
EU-13	4 362	4 594	4 658	4 928	5 060	5 169	102,68	102,15
Tejtermelés (millió tonna)	151,9	152,2	153,9	160,4	162,4	163,4	101,25	100,62
EU-15	124,1	124,1	125,7	131	132,6	133,4	101,22	100,60
EU-13	27,8	28,1	28,1	29,4	29,8	30,0	101,36	100,67

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2010-2015)

	2010	2011	2012	2013 ^{a)}	2014 ^{b)}	2015 ^{b)}	2014/2013 (százalék)	2015/2014 (százalék)
Európai Unió	135 472	138 220	139 000	140 100	146 700	147 000	104,71	100,20
Egyesült Államok	87 488	89 020	91 010	91 271	93 531	96 252	105,46	102,91
India	50 300	53 500	55 500	57 500	60 500	63 500	105,22	104,96
Kína	29 300	30 700	32 600	34 300	36 000	37 500	104,96	104,17
Brazília	29 948	30 715	31 490	32 380	33 350	34 500	103,00	103,45
Oroszország	31 847	31 646	31 831	30 529	29 900	29 300	97,94	97,99
Új-Zéland	17 173	18 965	20 567	20 200	21 742	22 120	107,63	101,74
Argentína	10 600	11 470	11 679	11 519	11 404	11 746	99,00	103,00
Mexikó	11 033	11 046	11 274	11 255	11 442	11 600	101,66	101,38
Ukrajna	10 977	10 804	11 080	11 189	11 200	11 160	100,10	99,64
Ausztrália	9 327	9 568	9 811	9 400	9 700	9 800	103,19	101,03
Kanada	8 350	8 400	8 614	8 443	8 409	8 535	99,60	101,5
Japán	7 721	7 474	7 631	7 508	7 315	7 350	97,43	100,48
Egyéb	2 435	2 241	2 477	2 470	2 440	2 435	98,79	99,80
Összesen	441 971	453 769	464 564	468 064	483 633	492 798	105,28	101,90

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

